VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 100 — Vol. XLVII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, elok. 24 p. 1963 — Saturday, Aug. 24, 1963

NONG-skandaalista syytös väärästä valasta

Tarkoitus työntää skandaalijuttu vihreän veran alle maakuntavaalien ajaksi – Wintermeyer

Toronto. — Northern Ontario Natural Gas (NONG) yhtiön presidentti, Ralph K .Farrasia vastaan on nostettu syytös vääränvalan teosta luonnonkaasuskandaalin johdosta, joka oli vähällä kaataa Ontarion maakuntahallituksen vuonna 1958.

Maakunnan prokuraattori Fred Cass antoi torstaina tiedon tämän syytöksen nostamisesta, mutta samalla hän sanoi, että vuosi sitten aloitetun uuden tutkimuksen raportti ei voida julkaista oikeamielisyyden perusteella syytettyä kohtaan."

Liberaalipuolueen maakuntajohtaja John Wintermeyer sanoi, että maakuntahallitus on täten työntänyt koko NONG-jutun mukavasti veran alle pilloon maakuntavaalien ajaksi. Nostamalla syytökseen yhtä miestä vastaan, hän sanoi, hallitus evää valitsijajoukoilta toslasian käsittelyn ja konservatiivipuolueen hallituksen osuuden siihen.

SKANDAALIJUTUN KEHITYSVAIHEET

UDP:n johtaja Donald C. MacDonald sanoi 1958, että entinen kaivosministeri Philip Kelly oli erotettu siksi kun hän oli hankkinut itselleen voittoja NONG-osakkeilla.

Tutkimuksen suorituksen jälkeen maakuntahallituksen kaksi muuta ministeriä — William Griesinger ja Clare Mapledoram — erosi hallituksesta siksi kun heidän kontrollissaan oli kaasuosakkeita.

Tutkimuksen perusteella todettiin silloin, että nämä kolme hallitusministeriä ja konservatiivipuolueen kaksi virkailijaa kuuluivat siihen sisärenkaaseen, joka jakoi keskenään noin $3,000,000 voitot NONG-osakkeista sen jälkeen kun osakkeet laskettiin yleisille markkinoille.

Jutun johdosta tuomittiin NONG $150 sakkoon. Yhtiön presidentti Ralph K. Farris ja varapresidentti C. Spencer saivat $500 sakon.

Viime elokuussa antoi silloinen prokuraattori Kelso Roberts määräyksen tutkimuksen uudelleen aloittamiseksi. Viime huhtikuussa hän sanoi lainlaatijakunnan istunnossa, että eräs poliitikko, joka oli liikeyhteyksissä NONGn kanssa, sai suurimman osan 14,000 osakkeesta, jotka jaettiin ennen osakkeiden markkinoille laskemista.

Myöhemmin mr. MacDonald sanoi lainlaatijakunnan istunnossa, että ko. valittu poliitikko on Ontarion ylioikeuden tuomari Leo Landreville, joka oli Sudburyn pormestarina silloin kun NONG sai toimilupansa kaupungilta.

SAIVAT HALVALLA OSAKKEITA ETUKÄTEEN

Vissit yksilöt saivat halvalla luonnonkaasuyhtiön (NONG) osakkeita ennen kuin ne laskettiin markkinoille. Eräs mies sai osakkeista, joista hän itse maksoi $2,625, perätí $140,0000.

NONG sai Ontariossa toimilupansa toukokuun 6 päivänä 1954 luonnonkaasun jakelua varten. V.v. 1954—56 se hankki luonnonkaasujakeluoikeuksia Pohjois-Ontarion kunnilta.

Mr. Farrisia vastaan on nostettu syytös vääränvalan teosta kolmessa tapauksessa:

1. Että lakivoimaisessa kuulustelussa toukokuun 21—28 päivien välisenä aikana 1958 hän todisti, jotta hän ei ollut tietoinen NONG:n niiden osakkeiden jaosta, jotka oli varattu Convestolle ja NONG:ille tammikuun 1 7päivänä 1957.

2. Että lokakuun 16 ja 25 päivien välisenä aikana hän antoi Torontossa väärän todistuksen NONG:n 600 osakkeesta, jotka oli annettu Gordon Kelly McLeanille helmikuussa 1957, ja hän todisti, ettei McLean toiminut Farrisin ohjeiden eikä hänen "tiettensä" hankkiessaan ja jakaessaan näitä osakkeita.

3. Että toukokuun 21 ja 28 pnä hän antoi Torontossa väärän todistuksen, jotta kesäkuun 4 päivänä 1957 hän kontrolloi välittömästi tai välillisesti 15,000 kappaletta NONG:n pääomaosakkeita.

Vuoden 1958 kuulustelussa mr. Farris todisti, että 14,000 NONG:in osakkeita myytiin vancouverilaiselle Continental Investments yhtiölle $2.50 hinnasta kappale ja tämä tapahtui aikana, jolloin näiden osakkeiden markkinahinta oli $10.00 kappale. Tämä osakemäärä on ollut suoritettujen tutkimusten keskipisteenä.

Yhdysvaltain hallitus tuomitsi Etelä-Vietnamin uskontovainon

Yhdysvaltain lähettiläs vihjannut jotta buddhalaiset olisi jätettävä rauhaan; vasemmistolaisvastaiseen taisteluun vielä rahaa

Saigon. — New York Times-lehden kirjeenvaihtaja kirjoitti täältä torstaina mielipiteenään, että näyttää siltä jotta Yhdysvaltain ja Etelä-Vietnamin presidentti Ngo Dinh Diemin johtaman hallituksen välillä on kehittymässä erimielisyyksiä Yhdysvaltain viranomaisten arvostelessa sitä, että Etelä-Vietanmin hallituksen taholta on kohdistettu painostusta buddhalaisia kohtaan.

Samalla kuitenkin on ilmoitettu, että Yhdysvaltain hallituksella ei ole minkäänlaisia aikeita lopettaa sen $1,000,000 suuruisen päivittäisen avunannon antamista, mikä on tarkoitettu nimenomaan avuksi taistelussa maan vasemmistolaisia aineksia vastaan.

Vaikka Yhdysvaltain suurlähettiläs Henry Cabot Lodge saapuikin tänne tänään (perjantaina) niin siitä huolimatta odotetaan jotta Etelä- Vietnamin hallitus tulee seuraamaan tähänastista suuntaustan tässä poliittis-uskonnollisessa kriisissä.

Mr. Lodge saapui tänne neljä päivää ennen suunniteltua saapumisaikaa siitä syystä, että Yhdysvaltain hallitus on ilmeisestikin suuresti huolissaan uuden kriisivaiheen johdosta.

Saavuttuaan maahan, missä on voimassa yöllinen kulkukielto hän sanoi sanomalehtimiehille: "Minun ei suinkaan tarvitse selostaa teille, että olen saapunut tänne erittäin tavallisuudesta poikkeavien olosuhteiden vallitessa."

Suurlähettiläs Lodge tähdensi sanomalehtimiehille, että Yhdysvaltain taholta pidetään erittäin sopimattomana Etelä-Vietnamin hallituksen toimenpidettä. (Ilmeisestikin hän vihjasi siihen, että Yhdysvaltain mielestä olisi parempi kohdistaa taistelu vasemmistolaisia aineksia vastaan ja jätettävä uskonnolliset kysymykset toisarvoiseksi).

Natsiherroja syytettynä

Hannover, Länsi-Saksa. — Entinen majuri tri Otto Bradfisch Saksan natsien valiojoukoista ja Guenter Fuchs entinen poliisikomissaario Saksan natsien rikospoliisista joutuvat oikeuden eteen syyskuun 2 päivänä.

Heitä syytetään sodanaikaisesta 85,000 juutalaisen murhasta Puolassa sijainneella keskitysleirillä, Noin sadan todistajan odotetaan tulevan todistamaan oikeudenkäynnissä.

BRITISH COLUMBIAN LAINLAATIJAKUNNAN VAALIT SYYSKUUN 30

Victoria. — British Columbian pääministeri W. A. C. Bennett ilmoitti torstaina, että maakunnassa pidetään lainlaatijakunnan vaalit syyskuun 30 päivänä.

Puhuessaan erikoisesti sitä varten koolle kutsutulle lehdistökonferenssille maakunnan social credit puolueen, pääministerinä viimeiset 11 vuotta ollut Bennett sanoi, että uuden lainlaatijakunnan vaalit oli määrätty mainituksi ajaksi siinä mielessä, että ne voitaisiin pitää ennenkuin pidetään maakuntien ja liittohallituksen edustajien väliset neuvottelut ensi marraskuussa. Samalla hän sanoi olevansa sitä mieltä, että tämä viimeksimainittu konferenssi tulee olemaan tärkein sitten Canadan liittovaltion perustamisen v. 1867.

Hän sanoi, että on olemassa vaara liittovaltion hajaantumisesta, mutta kieltäytyi kuitenkin selostamasta lähemmin missä muodossa tämä vaara tulisi hänen mielestään esiintymään.

Hän taipui kuitenkin vastaamaan sanomalehtimiehille siinä määrin, että hänen mielestään vaara piilee vain liittohallituksen ja maakuntahallitusten välisissä suhteissa eikä eri maakuntien välisissä.

Pääministeri ilmoitti, että maakuntahallitus oli suorittanut täydellisen tutkimuksen siitä mitkä tulisivat olemaan British Columbian vaatimukset 1960-luvun jälellä olevalla ajalla ja että hallituksen ohjelmana tullaan tarjoamaan social credit puolueen manifestia.

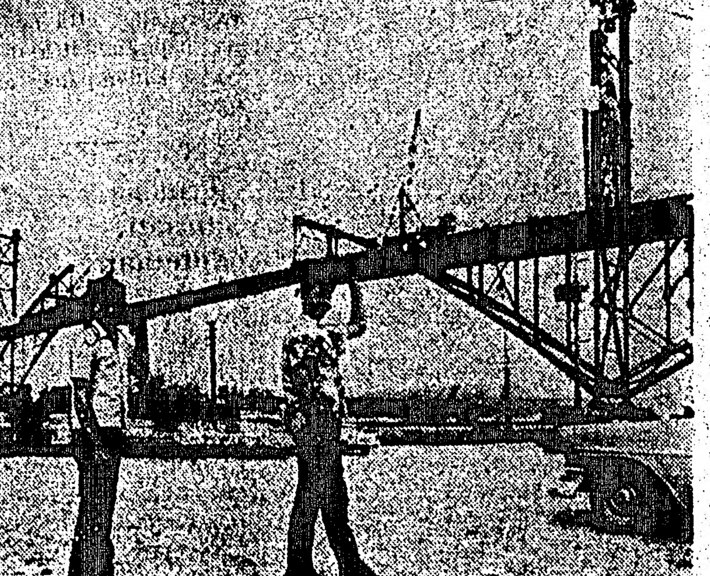

Pojat parrunkannossa. Puutavaran kerääjät David ja Teddy Matthews ovat päättäneet saada nopeasti valmiiksi tämän sillan Port Mann, BC:ssä. Tämä silta tulee yhdistämään Trans-Canada maantie Vancouverin maantiehen vuoden loppuun mennessä. Kuva on onnistunut yhteensattuma. — TNS-kuva.

Hrushtshev ja Tito kävivät Skopjessa

Belgrad, Jugoslavia — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev ja Jugoslavian presidentti Tito tekivät keskiviikkona lentomatkan suuren maanjäristyksen vaurioittamaan Skopjeen, missä maanjäristyksestä pelastunet asukkaat tervehtivät heitä.

Hrushtshev saapui Jugoslaviaan tiistaina 'työlomalle" — kehittääkseen entistä lähempiä suhteita Neuvostoliiton ja Jugoslavian välille.

VIIME TIEDOT

Saigon. — Ngo Dinh Diemin hallituksessakin ilmoitetaan olevan erimielisyyttä sen johdosta, että hallitus on ryhtynyt vainotoimenpiteisiin buddhalaisia vastaan. Hänen hallituksensa ulkoministerin sanotaan eronneen virastaan protestina hallituksen toimenpiteiden johdosta.

Lontoo. — Financial Times-lehden kertoman mukaan Lontoon osakepörssissä tarjolla olevien osakkeiden hinnat kohosivat torstaina enemmän kuin minään päivänä viimeisten kahden vuoden kuluessa siitä huolimatta, että maassa ilmoitetaan työttömyyden lisääntyneen huomattavassa määrässä. Osakkeiden hintaindeksin ilmoitettiin nousseen 1.4 pisteellä. Indeksi on nyt 323.3 pisteessä — korkeimmassa tasossa sitten v. 1961 elokuun.

Taipei. — Tshiang Kai-shekin hallitus Formosalla ilmoitti torstaina, että se tulee myös allekirjoittamaan Yhdysvaltain, Britannian ja Neuvostoliiton hallituksen edustajain aikaisemmin allekirjoittaman osittaisen ydinasekokeilukieltosopimuksen. Päätös ilmoitetaan tehdyn vasta sen jälkeen kun oli harkittu josko sen allekirjoittaminen olisi mitään vaikutusta kylmän sodan estämiseen ja josko siten tulisivat mitätöidyiksi Tshiangin aikeet tehdä vielä jonain päivänä hyökkäys mannermaalle.

Toronto. — Täällä ilmoitettiin torstaina, että ainakin kaksi yhdysvaltalaista autoyhtiötä aikoo varustaa kaikki ensi vuoden mallisten autojensa etupenkit turvallisuusvöillä. Toisten autojen valmistajain odotetaan seuraavan esimerkkiä.

Presidentti Kennedy ydinaseista:

USA:n YDINASEILLA VOITAISIIN SURMATA 300,000,000 IHMISTÄ VAIN YHDEN TUNNIN KULUESSA

Washington. — Yhdysvaltain presidentti Kennedy sanoi tällä viikolla, että Yhdysvalloilla on varastossa niin paljon ydinaseita, että niillä voitaisiin surmata 300,000,000 ihmistä vain yhden tunnin kuluessa.

Hän toisti tämän väitteensä sanomalehtimiesten pyytäessä häntä kommentoimaan sen uutisen johdosta, jonka mukaan yhdysvaltalaisen fyysikko tri Tellerin sanoneen, että Yhdysvaltain olisi suoritettava lisää ydinkokeita atmosfäärissä ollakseen vakuutettu puolustuskyvystään.

Kennedy sanoi, että useimmat muut tiedemiehet olivat ilmaisseet mielipiteenään jotta äskettäin allekirjoitettu ydinasekokeilukieltosopimus oli "voiman lähde" Yhdysvalloille.

"Kuinka paljon aseita tarvitsette ja kuinka monta megatonnia tarvitsette hävityksen aikaansaamiseksi", kysyi presidentti.

Hän huomioi aikaisemmin, että Yhdysvalloilla on tällä hetkellä 15 kertaa enempiä kokeilemia siinä määrin ydinaseita, että niillä voitaisiin yhden tunnin kuluessa tappaa 300,000,000 ihmistä . . ." ja uskon, että he (tiedemiehet) eivät voisi sen kokoisilla parantaa jos sellainen olisi tarpeellista.'

Etelä-Afrikassa epäilyä huomisesta

Pretoria. — Oppositionin, eli Unity Partyn johtaja, sir De Villiers Graaf sanoi täällä torstaina, että Etelä-Afrikka on "epätoivoisen vaaran" ja ehkä perikadon partaalla.

Avatessaan Transvaal Unity Partyn vuotuisen kongressin hän sanoi, että hallituksen apartheid- (rotuerittely) ohjelma "ei ratkaise mitään, vaan sen sijaan nostattaa afrikkalaismaiden kansallishenkeä."

Se on "kehittämässä ruutitynnyriä aivan oman ovemme eteen" ja on jo merkkejä siitä, että tilanne on pääsemässä pois kontrollista.

Arpalippuliiga syytettynä

Montreal. — Poliisin kertoman mukaan on 27 henkilöä pidätettynä arpalippujen myynnistä syytettynä. Yksi pidätetyistä on nainen ja vanhin henkilö on 85-vuotias mies. Liiga on toiminut hevosarpojen (Sweepstakes) alalla.

Poliisi sanoi, että pidätykset alkoivat salaisesti viime maanantaina ja loppuivat keskiviikkona. Samalla poliisien haltuun joutui listat niistä henkilöistä, jotka suorittavat näiden lippujen myyntiä kautta Pohjois-Amerikan.

Seurapiiriparittajan omaisuus $43,860

Lontoo. — Puhelintyttö-tallin ylläpidosta syytetty ja sen vuoksi itsemurhan tehnyt seurapiirilääkäri Stephen Ward jätti jälkeensä 14,620 punnan ($43,860) perintöpesän tiedoitettiin täällä torstaina.

N-liiton asema maailmassa kommunismin mittakaavana

Belgrad. — Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev sanoi täällä tällä viikolla Jugoslavian työläisille, että ne ihmiset, jotka tänään ovat kommunismin vihaajia, tulevat vielä jonakin päivänä asumaan kommunistisissa maissa.

Hän sanoi myöskin, että tosiasia on, jotta Neuvostoliitto on toinen kahdesta suuresta voimasta maailmassa. Tämä on jo tarpeeksi vahva todiste kommunismin kehityksestä.

Hrushtshev antoi lausuntonsa pitäessään tunnin kestävän puheen ollessaan vierailulla jättiläismäisellä moottoritehtalla Belgradin lähellä. Hän tervehti Jugoslavian ja Neuvostoliiton välisiä siteitä ja selitti, että vuonna 1948 esiintullut erimielisyys Moskovan ja Belgradin välillä ei ole aiheuttanut mitään vahinkoa. Samalla hän sanoi, että USA on paljon heitä jälessä avaruuden valloittamisessa.

"Amerikkalaiset sanovat, että he tulevat saavuttamaan meidät", sanoi hän, "mutta heidän ei pitäisi myöskään unhoittaa, että me emme tule istumaan kädet ristissä."

Tämä oli ensimmäinen tehdasvierailu Neuvostoliiton johtohenkilöiden taholta heidän 15 päivää kestävän vierailunsa aikana.

USAn senaatissa ristituulta y-asesopimuksesta

Washington. — Californian yliopiston ydinfyysikko tri Edward Teller väitti tällä viikolla, että neuvostoliittolaisella taholla oli vaadittu osittaista ydinasekokeilukieltoa vain siitä syystä, että neuvostoliittolaiset olivat jo tähän mennessä kehittäneet välineet, joilla voitaisiin ampua alas sitä maata vastaan tähdätyt ohjukset ja että siten haluttiin evätä yhdysvaltalaisten mahdollisuudet kehittää samanlaisia aseita.

Tämä yhdysvaltalaisten äärioikeistolaisten ainesten mielipidettä kannattava tiedemies oli sitä mieltä, että jos Yhdysvaltain senaatti, minkä edessä asia on tällä hetkellä pohdittavana ratifioisi Neuvostoliiton, Yhdysvaltain ja Britannian edustajain viime viikolla allekirjoittaman ydinasekokeilusopimuksen, niin se olisi "traagillinen ja kauhistuttava virhe."

Tri Teller oli puhumassa yhdysvaltalaisille senaattoreille ja lausui mielipiteenään sen, että vaikka yhdysvaltalaisten edustajain toimesta olikin allekirjoitettu ko. sopimus, niin se olisi kuitenkin "pieni" virhe diplomaattisessa mielessä sen rinnalla, mikä tulisi olemaan jos senaatin toimesta vielä ratifioitaisiin tämä sopimus. Hän oli sitä mieltä, että sopimuksen allekirjoittamisella ei olla vaarannettu Yhdysvaltain "turvallisuutta" niin suuressa määrässä kuin sitä vaarannettaisiin tämän sopimuksen ratifioimisella.

Unkarilaissyntyinen tri Teller on yksi niistä miehistä, jotka osallistuivat yhdysvaltalaisen ydinpommin kehittämiseen. Hän sanoi olevansa sitä mieltä, että neuvostoliittolaiset ovat jo kehittäneet ohjusvastaisen aseen joten heidän ei ole tällä hetkellä tarpeellista suorittaa lisää ydinasekokeita.

Teller väittää, että tästä syystä, Neuvostoliitto ei halua enää jotta suoritettaisiin lisää ydinasekokeita ilmassa, maanpäällä ja veden alla, erikoisestikin atmosfäärissä. Toisin sanoen, Teller vihjaa jotta Neuvostoliitto on edellä Yhdysvaltoja tässä suhteessa ja niinollen sen ei enää tarvitsisi suorittaa sellaisia kokeita. Tästä samasta syystä tämä yhdysvaltalainen tiedemies on sitä mieltä, että Yhdysvaltain senaatin ei olisi ratifioitava tätä sopimusta.

"Mitä he (neuvostoliittolaiset) tarvitsevat on tietoa, ja se heillä on jo. Me tarvitsemme tietoa ja meillä ei vielä sitä ole", sanoi Teller.

Hän väitti edelleen, että ydinasekokeilukieltosopimuksen ratifioimisella vain vaarannettaisiin Yhdysvaltain turvallisuutta ja se olisi mahdollisesti askel uutta sotaa kohtaan.

Pentagonin tiedemies puolustaa ydinasekokeilukieltosopimusta

Washington. — USAn sotilaspäämajan korkein sotilastiedemies tri Harold Brown on esittänyt eriävän mielipiteen miltei kaikissa niistä vastaväitteistä, mitä tri Edward Teller ja Yhdysvaltain ilmavoimien jotkut kenraalit ovat esittäneet ydinaseiden kokeilukieltosopimusta vastaan.

Hän sanoi ydinasekokeiden kieltokysymystä tutkivan senaatin komitean kokouksessa, että useimmilla heidän (tri Tellerin ja kenraalien) lausunnoilla ei ole mitään tekemistä ydinaseiden kokeilun kanssa. Hän esitti asiasta seuraavia mielipiteitä:

1. Neuvostoliitto ei johda USA:ta rakettien tuhoojan kehittämisessä.

2. Kieltosopimus ei tule vakavasti vaikeuttamaan rakettituhoojan kehittämistä, mutta hidastuttaa sitä.

3. Tri Teller, joka oli johtavana tiedemiehenä vetypommin kehitystyössä, on väärässä siinä kun hän sanoi, että Neuvostoliitto halusi nyt kieltosopimuksen koska se oli päässyt edelle kokeilussa viimeiseksi suorittamiensa a v a r u u s kokeiden johdosta.

4. USA on suorittanut enemmän onnistuneita ydinasekokeita kuin Neuvostoliitto.

5. USA on kuluttanut enemmän varoja ja voimia ydinaseiden kehittämiseen kuin Neuvostoliitto.

6. Vaikka neuvostoliittolaiset tekisivät petosta korkeimpaan mahdolliseen määrään asti meidän sitä huomaamatta, siltikään ei maksaisi vaivaa yrittää sekaantua, koska heidän pitäisi käyttää pieniä panoksia. Ylimmässä avaruudessa suoritetut kokeet ovat helposti havaittavissa ja niitä tuskin suoritettaisiin tämän sopimuksen puitteissa

Tri Brown, joka on puolustuslaitoksen tutkimustyö ja insinöörialan johtaja, yhtyi presidentti Kennedyn vastalauseeseen siinä kun tri Teller syytti, että politiikka — pelko yleisön vastenmielisyydestä kokeiluja kohtaan — pakoitti vähentämään Yhdysvaltain kokeiden lukumäärää vuosina 1961 ja 1962. Hän sanoi, että se oli hyvää hallinnollista painostusta hyödyllisten kokeiden suorittamista varten. Hän sanoi itse auttaneensa tämän painostuksen kehittämistä.

Terroristit toimivat yhä

Montreal. — "Kuolleeksi" sanottu terroristiryhmä järjesti torstaina aamupäivällä erään sillan räjäyttämisen yrittäen siten ilmeisesti sulkea St. Lawrence meritien.

Vaikka räjäytys "jäädytti" CPRn nostosillan yhden osan pään, junat ja laivat voivat kuitenkin jatkaa liikennöimistä noin neljä tuntia kestäneen viivytyksen jälkeen.

Uusi demokraattinen puolue asettanee 100 ehdokasta

Windsor. — Uuden demokraattisen puolueen Ontarion jaoston johtaja Donald C. MacDonald sanoi täällä torstaina, että hänen puolueensa tulee asettamaan seuraavia, syyskuun 25 päivänä pidettäviä, maakunnan lainlaatijakunnan vaaleja varten ehdokkaansa vähintäin 100 vaalipiirissä.

Puolueen maakuntajohtaja oli ensimmäinen uusien demokraattien edustaja esiintymään täällä sitten maakuntavaalien pitämisen ilmoittamisen. Hän oli täällä puhumassa poliisiyhdistyksen edustajakokouksessa ja tapasi puolueen johtajia ja sanomalehtimiehiä edustajakokouksen ohella.

Mr. MacDonald valitti, että konservatiivinen puolue, joka muodosti aikaisemman hallituksen, ei ole tyydyttänyt maakunnan vaatimuksia läheskään siinä määrässä kuin olisi ollut odotettavissa ja että olisi kiinnitettävä suurempaa huomiota sellaisiin kysymyksiin kuin opetuksen tehostaminen.

Hän sanoi odottavansa, että konservatiivit tulevat käymään vaalikampanjaansa aikaisempien saavutuksiensa perusteella ja että he tulevat esittämään pääväitteenään jotta he ovat kannattaneet sellaisia tavoitteita kuin yleinen terveyshuoltovakuutus.

Mr. MacDonald sanoi, että hänen puolueensa oli jo valmistautunut aikaisemmin siltä varalta, että vaalit olisi pidetty viime kesäkuussa, mutta nyt kun niiden pitämisestä syyskuun loppupuolella ilmoitettiin äskettäin, niin puolueella on ollut mahdollisuus varustautua paremmin vaalien pitämistä varten.

Quebecin soc-credit vaativat kansallisen johtajan eroa

Ottawa. — Useimmat quebecilaiset social credit puolueen yhdistykset ovat hyväksyneet päätöslauselman, missä vaaditaan kansallista johtajaa, Robert Thompsonia, eroamaan toimestaan.

Sanomalehdistölle antamassaan lausunnossa puolueen Quebecin jaoston järjestäjä Granbysta kotoisin oleva Jean-Baptise Cote sanoi, että näistä päätöslauselmista keskustellaan puolueen vuosikokouksessa Granbyssa tämän viikonvaihteessa.

Kuuba valmistautuu puolustautumaan

Havanna. — Hyökkäysvaunuja, ilmatorjuntatykkejä ja asevoimia siirtyy asemiin Kuuban heikosti vartioidulla pohjoisrannikolla minne on tehty hyökkäyksiä vastavallankumouksellisten taholta tiheässä tahdissa.

Pääministeri Castro sanoi, että Kuuban hallitus tulee toimimaan taatakseen maansa turvallisuuden. Kuitenkaan hän ei sanonut tarkkaan, että kuinka paljon ja mihinkä aseita ja miehiä tullaan sijoittamaan. Matkailijoiden kertoman mukaan joukot ovat olleet liikkeellä viime sunnuntaista lähtien.

Näytöslentäjä kuoli ihmisjoukon nähden liekeissä

Gimli, Man. — "Red Knight", Canadan ilmavoimien (RCAF) huippuluokan lentotemppujen tekijä kuoli keskiviikkona 2,000 katsojan silmien edessä. Hänen piti esiintymän CNEssa Torontossa ensi viikolla.

25-vuotias lentoluutnantti J. W. "Bud" Morin, Maniwakista, Que., menetti hengensä kun hänen T-33 suihkukoneensa ei selviytynytkään ympyrä-lennosta, vaan syöksyi kiitoradalle, missä se syttyi palamaan. Hän oli onnettomuuden sattuessa suorittamassa "Cuban-8" nimistä kaksoisympyrän lentoa matalassa ilmatilassa. Lentonäytös jatkui onnettomuudesta huolimatta.

Lentäjältä jäi vaimo ja kaksi lasta.

Maailmannäyttelyn valmistelua johtanut komissioneri erosi

Montreal. — 64-vuotias Paul Bienvenu on eronnut Montrealissa vuoden 1967 maailmannäyttelyä valmistelevan pääkomissionerin virasta.

Mr. Bienvenu on Catelli Food Products Ltdn presidentti ja entinen pääministeri Diefenbaker nimitti hänet mainittua maailmannäyttelyä valmistavan komission päämieheksi.

Mr. Bienvenu esitti eroamisen syyksi sen, ettei hän saanut kehitetyksi riittävästi yksimielisyyttä kolmen eri hallitusportaan kesken.

NATO-joukot siirtyvät lähemmäksi "rautaverhoa"

Ottawa. — Täällä ilmoitettiin torstaina Canadan asevoimien yleisesikunnan taholta, että Canadan 5,500 miestä käsittävä Länsi-Saksassa oleva jalkaväkiprikaatti siirretään noin 75 mailia itää kohden ollakseen silloin "rautaverhon" läheisyydessä.

Yleisesikunnan komentaja kenraaliluutnantti Geoffrey Walsh lähti viime keskiviikkona Eurooppaan järjestääkseen Canadan asevoimien siirtoa.

Aikaisemmin NATO:n palveluksessa olevat asejoukot — niin canadalaiset kuin muutkin — oli sijoitettu Reinjoen läheisyyteen. Jo viime vuonna NATO-johdon taholta päätettiin, että tämä linja on siirrettävä lähemmäksi sosialististen maiden rajoja.

Puolustusministeriön viranomaiset ilmoittivat keskiviikkona, että kenraali Walsh tulee tutkimaan mitä varusteita canadalaisille asevoimille olisi järjestettävä niiden siirtyessä lähemmäksi "rautaverhoa".

Näiden joukkojen siirtäminen lähemmäksi sosialististen maiden rajoja merkitsenee sitä, että ne joutuisivat asumaan pitemmät ajat teltoissa ja olisivat kauempana varustevarastoistaan.

Uusia ehdotuksia aseistariisunnan hyväksi odotetaan

Geneve. — Seitsemäntoista vallan aseistariisuntakonferenssi ryhtyi torstaina keskustelemaan uusista aseistariisuntatoimenpiteistä, mihin saattaa liittyä myös kysymys idän ja lännen tarkkailuasemien muodostamisesta yllätyshyökkäysten välttämiseksi.

Konferenssilta odotetaan melko laajoissa piireissä uusia sopimusvalmisteluja, Neuvostoliiton, Britannian ja Yhdysvaltain ulkoministerien kohdatessa toisensa syyskuun 17 pnä YKn yleiskokouksen avajaisistunnossa.

Yhdysvaltain taholta on toteutettu tiukkaa uutissensuuria tämän kysymyksen tiimoilta.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

Hetken tärkein tehtävämme

Viikon kuluttua sunnuntaina, eli syyskuun 1 päivänä alkaa tämän syksyn yksi kaikkein tärkein tehtävämme, haasteryntäys Vapauden ja Liekin ilmestymisen takaamiseksi.

Ajatelkaamme sitä henkistä tyhjyyttä ja pimeyttäkin, missä olisimme ja mihin joutuisimme, jos meillä ei olisi sellaista itsenäistä työväenlehteä kuin on Vapaus ja sellaista työväen kaunokirjallista viikkolehteä kuin on Liekki? Meiltä kaikilta puuttuisi silloin paljon jotakin sellaista, mikä on tullut miltei kuin osaksi itsestämme, puhumattakaan nyt siitä, että meidän olisi miltei mahdotonta saada ääntämme ja tahtoamme kuulluksi niissä kansallisissa ja kansainvälisissä asioissa, jotka ovat elintärkeitä meille yksityisesti ja yhteisesti.

Me tiedämme luonnollisesti, että haasteryntäyksen voittoon vieminen — vähintään $7,000 hankkiminen Vapauden ja Liekin ilmestymisen varmistamiseksi — vaatii meiltä itse kultakin sekä päättävää toimintaa että henkilökohtaisia uhrauksiakin. Mutta mitään "helppoa" ulospääsytietä ei ole. Niin kauan kuin Vapaus pysyy uskollisena työväenliikkeen asialle — uskollisena työläisten, farmarien ja muiden pikkuihmisten taloudellisten ja sosiaalisten etujen puolustajana — se joutuu olemaan isoisten syrjittävänä. Vapaus ei saa sen paremmin suuryhtiöiden kuin muidenkaan elinten poliittisia kannatusilmoituksia siitä yksinkertaisesta syystä, että lehtemme kuuntelee lukijakuntansa ääntä ja toimii lukijainsa taloudellisten ja sosiaalisten etujen puolesta siitäkin huolimatta, vaikka se ei suurpääomaa ja sen poliitikkoja sattuisi miellyttämäänkään.

Tietysti voidaan ajatella niinkin, että Vapaus suostuisi menemään "virran mukana"; että lehtemme välttäisi koskettelemasta eräitä nykyajan peruskysymyksiä; että Vapaus panisi omat "liike-etunsa" työläisten ja farmarien etujen sekä loppukädessä koko kansakunnan parhaitten etujen yläpuolelle. Silloin tulisi Vapaudestakin "hyvä lehti", joka saisi taloudellista ja muuta apua suurpääomalta.

Mutta Canadan suomalaiset työläiset ja farmarit eivät perustaneet Vapautta lähes 50 vuotta sitten siksi, että siitä tulisi suurpääoman kintereillä määkivä "minä myös" piski; Vapauden perustajain ja uranuurtajain kunniakkaita jälkiä seuraavat Vapauden nykyiset lukijat ja kannattajat eivät liioin suvaitse sitä, että heidän lehtensä luopuisi rauhanasian puolustamisesta ja työtätekevien etujen edistämisestä, sekä kansallisten kulttuuriperinteidemme vaalimisesta, sillä juuri näiden seikkojen vuoksi he Vapautta tilaavat ja lukevat.

Näinmuodoin meillä ei ole asiallisesti puhuen tässä asiassa minkäänlaista valinnan mahdollisuutta. Meidän tulee yhteisvoimin huolehtia Vapauden ja Liekin ilmestymismahdollisuuksista, sillä ilman niitä emme voi emmekä haluakaan olla.

* * *

Puhuttakoon tässä yhteydessä asiat suoriksi. Lehtiemme ilmestyminen nykyisessä koossa ja nykyisessä muodossa vaatii ehdottomasti sitä, että asetettu tavoite, $7,000 saavutetaan ja ylitetäänkin. Ilman sitä joutuisivat molemmat lehtemme sellaiseen talousahdinkoon, ettei siitä selvittäisi ilman suurempia "leikkauksia". Asia on siis vakava ja samalla myös kiireellinen. Voidakseen palvella mahdollisimman hyvin rauhantahtoisen lukijakuntansa edistyksellisiä toivomuksia; voidakseen antaa edelleen oman vaatimattoman panoksensa sosiaalisen edistyksen hyväksi ja kansallisten kulttuuriperinteidemme vaalimiseksi Canadassa, meidän tulee huolehtia siitä, että Vapaus ei joudu taloudellisesti ylipääsemättömiin vaikeuksiin. Todellisen sanavapauden hinta on siis se, että hankimme tämän haastekampanjan avulla vähintään $7,000 — ja hankimme sen mahdollisimman pian, että voimme syksyn myöhäisvaiheessa keskittyä erikoisesti Vapauden ja Liekin levitystyöhön.

Tuntien asian tärkeyden ja liikkeemme edessä olevat suuret talousvaikeudet, lehtemme toimitus pyytää kaikkia lukijoita ja kannattajia osallistumaan avokäsin ja mahdollisimman päättävästi nyt alkavaan haastekampanjaan. Yksityiset lahjoitukset, kunhan niitä tulee riittävän paljon, ovat ratkaisevana tekijänä tässä kampanjassa, sillä "karttuisa on kansan käsi", kuten sanotaan. Mutta osastot, seurat, kerhot ja muut järjestöt voivat asiaa auttaa paljon osaltaan lahjoittamalla haasterahastoon ja auttamalla järjestöllisesti haastekampanjan kehitystä omalla paikkakunnallaan.

Viekäämme siis yhteisvoimin viikon päästä alkava, tämän syyskauden tärkein tehtävämme, Vapauden ja Liekin haasteryntäys, voittoisaan päämäärään!

Yksi unhoitettu "vaalivaltti"

Me ontariolaiset saamme pian tulvimalla hyviä ystäviä ja suuria lupauksia kun maakunnan lainlaatijakuntaan pyrkivät vanhojen puolueiden ehdokkaat tulevat meille kansanrakkauttaan vakuuttamaan.

Kukaan heistä ei luultavasti tule puhumaan siitä, että myös Ontarion lainlaatijakunnan jäsenten vuosipalkkiota olisi korotettava, kuten korotettiin liittoparlamentin jäsenten palkkiota peräti 80-prosenttisesti.

Kukaan heistä ei tule esittämään keinoja vähävaraisen väestönosan — työläisten, farmarien ja muiden pikkuihmisten — elinmahdollisuuksien käytännöllistä parantamista.

Mutta sitä enemmän tulevat vanhojen puolueiden ehdokkaat vetoamaan "menneen toimintansa" myönteisiin puoliin unhoittaen tietysti kaiken sen, mikä on aiheuttanut työttömyyttä, verojen kohoamista ja taloudellista turvattomuutta suurille kansanjoukoille.

Yhtenä päävalttina, minkä perusteella vanha hallituspuolue, torypuolue, tulee valitsijoihin vetoamaan, on sen suunnittelema eläkejärjestelmä, jonka alaisiksi tulisivat kaikki sellaiset työpaikat, joissa on 15 työläistä tai sitä enemmän.

Tosiasia tietenkin on, että liberaalipuolueen muodostama kansallinen vähemmistöhallitus suunnittelee myös samantapaista lakiuudistusta sillä sitä vaaditaan kansanjoukkojen toimesta niin voimakkaasti, että kummankin vanhan puolueen täytyy jo ottaa se vaatimus laskuihinsa. Tosiasia myös on, että tällaisten sosiaalisten uudistusten ehtona ei ole jomman kumman vanhan puolueen ehdokkaiden valitseminen. Päinvastoin voidaan sanoa, että sitä parempi eläkelakiin lopulta saadaan, mitä enemmän valitaan työväen ehdokkaita ja äänestetään työväenehdokkaiden puolesta siitäkin huolimatta, vaikka heillä ei olisi näissä vaaleissa suurtakaan valituksi tulon mahdollisuuksia.

Ken hyvänsä epäilee tämän toteamuksen paikkansapitävyyttä ja aikoo äänestää Ontarion konservatiiveja uudelleen sen vuoksi, kun nykyinen hallitus on suunnitellut ja suositellut mainitunlaista, melko puutteellista eläkelakia, hänen sietää palauttaa mieleensä se tosiasia, että juuri tämä sama konservatiivipuolueen hallitus järjesti äskettäin semme 3 prosentin myyntiveron! Vanha torypuolue ei tule tähän "myyntiverosaavutukseen" vetoamaan. Päinvastoin se pyrkii piiloittamaan sitä kuin kissa kasaansa, mutta valitsijain tulisi siitä suuremmalla syyllä pitää se mielessään ja äänestää vastaan sekä työväenehdokkaiden puolesta, kun he menevät vaaliuurnalle syyskuun 25 pnä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Aili Manttari, Englehart, Ont. täyttää 60 vuotta sunnuntaina, elokuun 25 päivänä.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Sulku ydinaseiden leviämiselle uusiin maihin

Tukholma. — Moskovassa solmittu osittainen ydinasekokeiden kieltosopimus on luonut suotuisamman ilmapiirin, jota nyt pitäisi käyttää hyväksi luotaessa uusia yhteyksiä ja tehdessä uusia yrityksiä aseistariisuntasopimuksen aikaansaamiseksi, sanoi ulkoministeri Torsten Nilsson sunnuntaina Ruotsin ammattijärjestön juhlassa Skansenilla Tukholmassa. Ehdotuksella valvontavyöhykkeestä — joissa mielellään sanoisi, olla puolueettomia valvontavirkailijoita — suurvaltojen alueella väärinkäsityksen vuoksi syttyneen sodan estämiseksi täytyy olla monta tua ,lausui ulkoministeri.

Torsten Nilsson piti ydinkokeiden sopimusta ilahduttavana ja sanoi, että auringonsäde on tunkeutunut alvavan epätietoisuuden ja synkän pelon pilvien läpi. Hengitämme kevyemmin ja toivomme suursodan välttämisestä on lisääntynyt sanoi ulkoministeri, joka tämän jälkeen käsitteli kysymystä, miten suotuisampaa ilmapiiriä voitaisiin käyttää hyväksi jatkuvissa neuvotteluissa.

Ulkoministeri puuttui sitten kysymykseen, miten ydinaseiden jatkuva leviäminen estetään. Jos kaikki ydinkokeet kieltävä sopimus saadaan solmituksi ja se saa yleisen kannatuksen, voitaisiin sitten saada aikaan takeet siitä, etteivät mitkään uudet valtiot voi hankkia ydinaseita valmistamalla niitä itse, sanoi ministeri Nilsson. Asiaan liittyvät nekin ajatukset, joihin ns. Undenin suunnitelma ydinaseista vapaista vyöhykkeistä perustuu.

MAAILMAN PIENIN VALTIO

SAN MARINO

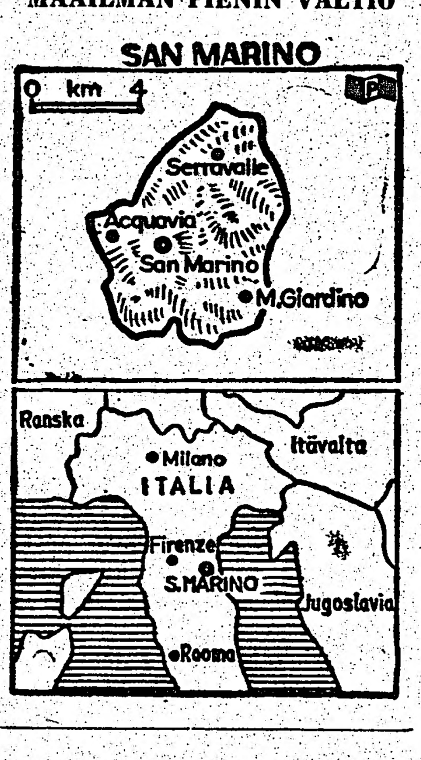

Mustan kullan mahtiasema Keski-idän politiikassa

Keski-idässä tuon tuostakin sattuvat vallankeikaukset eivät kummemmin ihmetytä. Maaperähän on kyllästetty öljyllä, ja öljy on tunnetusti tulenarka. Ainoatakaan merkittävää poliittista tapahtumaa Keski-idässä ei näin ollen voi tarkastella ottamatta huomioon öljyä ja lännen, idän tai itsensä arabimaiden öljyintressejä. Oheinen artikkelisarja, joka antaa näistä asioista selventävän ja hyvin asiapitoisen yleiskuvan, on käännetty Lontoossa ilmestyvästä Aasian asioiden erikoisjulkaisusta, "Eastern World-in" heinäkuun numerosta.

Miksi öljyllä on niin merkittävä asema tämän maailmankolkan poliittisessa elämässä? Ennen kaikkea siksi, että sitä on siellä niin runsaasti. Oil and Gas Journalin (öljy ja kaasuasioiden erikoisjulkaisu, n:o 52/60) mukaan Keski-itään keskittyy 69%, 24,700 tonnia, koko maailman öljyvaroista (sosialistisia maita lukuunottamatta).

Toiseksi siksi, että Keski-idän öljyesiintymät ovat taloudellisesti poikkeuksellisen korkeatuottoisia. Petroleum Times (10. 4. 1959, öljykysymysten erikoisjulkaisu) totesi, että Keski-idässä on 2—2,5 litraa öljyä jokaista jalanmittaa kohden siellä, missä poraustöitä on suoritettu, kun taas Venezuelassa, joka on eräs maailman rikkaimmista öljymaista, tämä luku on ainoastaan 0,10—0,12 ja USAssa 0,003—0,005 mill. litraa jalkaa kohden.

Lisäksi Keski-idässä olosuhteet öljyesiintymien hyväksikäyttöä silmälläpitäen ovat erikoisen edulliset, koska öljy siellä sijaitsee lähellä maanpintaa, ja lopuksi työvoima siellä on erittäin halpaa. Tämä johtuu ihmistyövoiman suunnattomasta runsaudesta sekä organisoidun ammatillisen liikkeen puuttumisesta tyystin useimmissa Keski-idän maissa. Talousmiehet arvioivat, että palkat Keski-idän öljyteollisuudessa ovat vain noin 1/6 vastaavista palkoista USAssa. Amerikkalaisten tilastojen mukaan (the magazine of Wall Street, 11. 10. -58) yhden astianmitan (181,7 litraa) tuottaminen öljyä Keski-idässä maksaa noin 29 senttiä, kun se USAssa tulee maksamaan $1.60 eli viisi kertaa enemmän. Näin ollen ei ole mitään ihmeteltävää siinä, että öljyyhtiöt saavat suunnattomia voittoja sijoituksistaan Keski-idässä. Petroleum Times laskee vielä, että USAssa öljyruhtinaat saavat voittoa jokaista tynnyriä kohden $4.80 vuodessa, kun taas Kuwaitissa vastaava summa on $42.80. Samalla on syytä ottaa huomioon, että Keski-idän vähäisestä koneellistamisesta johtuen Keski-idässä, vastaava suoritus vaatii vielä paljon enemmän työvoimaa kuin USAssa. 75% voittoa pääomasta joka vuosi! (Barron's New York, 7. 5. -56). On vaikea löytää edullisempaa artikkelia. Puolessatoista vuodessa sijoituspääoma on tuottanut itsensä takaisin ja yhtiö alkaa tuoda puhdasta voittoa. Eipä niin ollen ole ihme, että Keski-idän osuus maailman öljyntuotannossa (sosialistisia maita lukuunottamatta) on jatkuvasti kasvussa. Nykyään Keski-idän osuus on 30% ja vuonna 1937 oli 6% ja v. 1940 10%. Vuoteen 1970 mennessä sen arvioidaan kohoavan 40%:iin.

MUSTAN KULLAN OMISTAJAT

Kuka tämän mustan kullan Keski-idässä omistaa, on erittäin tärkeä kysymys, koska siitä suuresti riippuu poliittinen kehitys tällä alueella. Avainasemassa ovat tässä mielessä yhtiöt, niitä kahdeksan mammuttimonopoliyhtymää, joista seitsemän (Anglo-Dutch, Royal Dutch Shell, British Petroleum Co., American Standard Oil Co., New Jersey Socony, Mobile Oil Co., Standard Oil Co. of California, Texas Inc. sekä Gulf Oil Corporation) on kansainvälisen öljykartellin jäseniä. Läheisessä yhteydessä näihin seitsemään öljymonopoliin on ranskalainen öljy-yhtiö Compagnie française de petrole. Kiistatta ensimmäisellä sijalla ovat amerikkalaiset, joiden sijoitukset yltävät 53 pros. Amerikkalaiset yhtiöt tuottavat 58.7 pros. Keski-idästä tulevasta öljystä, brittiläiset vastaavasti 31,7 pros. Amerikkalaiset öljymonopolit saavat lisäksi tuntuvan osuuden brittiläisten öljy-yhtiöiden voitoista.

Voimien tasapaino Keski-idän öljyteollisuudessa ei ole vakava. Leimaa-antavana piirteenä on amerikkalaisen pääoman kasvu brittien kustannuksella, sekä Länsi-Saksan yhä näkyvämpi mukanatulo näille edullisille markkinoille. Tällainen on Keski-idässä tapahtuvien poliittisten taisteluiden taloudellinen tausta.

RISTIRIITOJEN VYYHTI

Keski-idän politiikka on kokonaan sidottu niiden valtioiden sotilaallis-strategisiin etunäkökohtiin, jotka valvovat tämän alueen öljyä. Toisin sanoen lännen strategisena tavoitteena tällä alueella on ensinnäkin säilyttää taloudelliset asemansa ja toiseksi turvata itselleen ponnahduslauta mahdollisen Neuvostoliittoa vastaan käytävän sodan varalta. NATOn maat pitävät Keski-itää puolustuksensa "pohjoisen ketjun" lähtökohtana.

Amiraali Leahy, armeijan yleisesikunnan entinen päällikkö huomauttaa (W. D. Leahy "Olin siellä" 1950), että sodasta saatu kokemus sekä yleisesikunnan suorittamat tutkimukset ovat johtaneet siihen tulokseen, että Keski-idän öljyn hallitseminen on ensiarvoisen tärkeä kysymys amerikkalaisten sotilaallisen toiminnan menestykselliselle johtamiselle.

Kaikki nämä taloudelliset ja strategiset kysymykset tekevät alueesta vyyhden erittäin jyrkkiä ja monimutkaisia ristiriitaisuuksia, jotka vuosi vuodelta tulevat yhä vakavammiksi ja vaarallisemmiksi rauhalle. Amerikkalaisten, brittiläisten ja muiden läntisten öljymonopolien edut tällä alueella törmäävät yhteen arabien kansallisten etujen kanssa, joiden mukaista on öljyvarojen täydellinen omistaminen omalla alueellaan sekä öljystä saatujen voittojen käyttäminen kansallisiin tarkoituksiin. Sosialististen maiden tukemana ne näin ollen ovat uhkana öljymonopolien eduille.

Arabien kansallinen liike ei kuitenkaan ole yhtenäinen. Arabien Bismarckin osaa esittävän Egyptin diktaattorin, eversti Nasserin seikkailupolitiikkaa vastassa on joidenkin Egyptin määräysvaltaa vastustavien arabien kansallisten ryhmittymien itsepäinen oppositio.

Ja lopuksi, vieläkin tärkeämmän eturistiriitojen vyyhden muodostaa amerikkalaisten ja brittiläisten monopolien jyrkkä ja leppymätön taistelu öljystä. Yhteisessä pyrkimyksessään säilyttää lännen asema arabimaissa liittoutuneet kuitenkin esiintyvät keskenään kilpailijoina ja sovittamattomina vastustajina. Heidän suunnattomat etunsa saavat heidät unohtamaan Atlantin liiton edut.

DIPLOMATIAA JA TIEDOTUSTOIMINTAA

On luonnollista, että sellaisessa monimutkaisessa ristiriitaisuuksien vyyhdessä, kun jonkin liittoutuman jäsenet taistellessaan yhteistä vihollista vastaan ovat sovittamattomia vihamiehiä jossain toisessa eturistiriitojen yhteentörmäävässä kysymyksessä, poliittiset juonittelut ja veriset tai verettömät vallankeikaukset ovat astuneet "valkohansikkaisen" diplomatian ja perinteellisten kansainvälisten toimintamuotojen tilalle. Amerikkalaiset agentit esittävät tässä pelissä erittäin aktiivista osaa. Amerikan lähetystöt, konsulaatit, informaatiotoimistot ja firmat ovat pullollaan McConen keskustiedustelupalvelun miehiä. Amerikkalaisen suurlähetystön toisen sihteerin virka on pitkän aikaa ollut Fleischer-nimisen ammattimaisen gangsterin hallussa. Hänet tunnetaan Keski-idässä eräänä vakoilija Stonen lähimmistä apureista. Stone karkotettiin Syyriasta kumouksellisen toimintansa vuoksi v. 1957. Fleischerin nimi mainittiin Sarha al-Ahrar-lehdessä viime joulukuussa julkaistussa avoimessa kirjeessä Iranin Damaskoksessa olevalle lähettiläälle. Me tiedämme nyt, ettei kirje ollut aiheeton varoittaessaan Iranin hallitusta Kassemin hallitusta vastaan suunnattujen amerikkalaisten agenttien epäilyttävästä toiminnasta.

Eräs Amerikan tiedustelupalvelun päälliköistä Keski-idässä on USAn Beirutissa oleva lähettiläs A. Henry Meyer, jolla oli laajoja yhteyksiä dashnakeiksi itseään nimittävien taantumuksellisten amerikkalaisten emigranttien keskuudessa ja joka sai epämiellyttävää kuuluisuutta heidän viimeisen vakoiluoikeudenkäyntinsä yhteydessä. Amerikan Algeriassa oleva lähettiläs William Porter on ollut kumouspuuhissa mukana arabimaissa viimeisen 15 vuoden ajan. Damaskoksessa ilmestyvän Al Nasr-lehden mukaan.

Se tosiseikka, että Yhdysvaltain diplomaattisten edustustojen johtajat arabimaissa samanaikaisesti ovat salaisen palvelun päälliköitä noissa maissa osoittaa, että tiedotuspalvelu ja diplomatia ovat yksi ja sama asia. A. Tully, toinen CIAn asioiden spesialisti, joka on yli kymmenen vuoden ajan kirjoitellut Amerikan lehdistössä vakoiluasioista, tähdentää samaa uudessa kirjassaan, jonka nimi on "CIA": hän sanoo, että John Foster Dulles teki Keskustiedonantotoimiston, jota hänen jälkeensä on johtanut hänen veljensä Allen, eräänlaiseksi superdiplomaattipalveluksi, eikä hän pitänyt moitittavana sitä, että amerikkalaisten lähetystöjen henkilökuntaan kuului enemmän CIA upseereita kuin diplomaattivirkailijoita.

Jatkuu

EFTA-tullit uhkaavat myös Englannin paperiteollisuutta

Lontoo. — Englantilaisten kirjapaino-, sitomo ja paperialan työntekijäin ammattiliitto ehdottaa päätöslauselmassaan, joka on määrä esittää Brightonissa syyskuun 2—6 päivinä pidettävässä ammattiyhdistysten kongressissa kiintiöjärjestelmän käyttöön ottamista Englannin paperin ja kartongin tuonnissa Skandinavian maista ja Suomesta.

Päätöslauselmassa viitataan niihin suuriin vaikeuksiin, joihin Englannin paperiteollisuus on joutunut "hallituksen päätöksen johdosta alentaa progessiivisesti EFTA-maista tuotavan paperin tullimaksuja". Siinä kehotetaan hallitusta tunnustamaan, että Englannin paperi ja kartonkiteollisuus on erityisen EFTA-maiden keskeisen sopimuksen tarpeessa. Hallitusta kehotetan edelleen pysyttämään nykyisellä tasolla teollisuustariffit EFTA:n keskuudessa tai, jos tämä ei ole mahdollista, pidentämään tullialennusten toimeenpanoaikaa ainakin vuoteen 1970, kuten alkuaan oli sovittu.

Päätöslauselmassa vaaditaan kiintiöjärjestelmän käyttöön ottamista paperin ja kartongin tuonnissa Skandinavian maista ja Suomesta. Edelleen vaaditaan tariffijärjestelmän muuttamista kansainyhteisön maiden kohdalla, jotta Englannin teollisuus pystyisi yhtä suotuisten tariffiolosuhteitten puitteissa .

TOIMITTANUT EEVA

Tietoja luudasta

Kodin piiristä
18—2—Tietoja luudasta

Maissiluuta, jota yleisemmin nimitetään vain luudaksi, on luuta, joka on valmistettu luutamaissista, kasvista, joka kasvaa 16 jalkaa korkeaksi ja tuottaa jyvän sijasta kuitua.

Säät vaikuttavat suuresti luutamaissisatoon ja sen vuoksi sato on hyvin vaihtelevaa eri vuosina, kuidut ollen toisina vuosina pitkiä ja notkeita ja toisina lyhyitä ja karkeita. Mutta olkoot pitkiä tai lyhyitä, notkeita tai karkeita, kuidut täytyy valita ja lajitella käsin ennen kuin niistä valmistetaan luutia.

Mitään tietoa ei ole siitä, milloin ihminen valmisti ensimmäisen luudan, mutta se varmasti oli jonkin verran erilainen kuin nykyään käytännössä oleva luuta.

Kuka tahansa voi valmistaa oman luutansa, jos joutuu luutamaissin pariin.

Luutien arvon määrää ei vain niiden perustarkoitus — lakaiseminen — vaan lukuisat muutkin kotitaloustarpeet, sellaiset kuin kissojen ja koirien pihalta pois ajaminen, lintujen ahdisteleminen pois pyykkinuoralta ja kyyhkysten hätyytteleminen räystään alta, sekä luudalla kattoon koputtaminen silloin kun naapurit yläkerrassa pitävät liian kovaa meteliä toisten ihmisten halutessa nukkua. Niin moniin tarkoituksiin voi perheenemäntä käyttää vaatimatonta maissikasvista valmistettua luutaa.

Luuta todellakin on yksi käytännöllisimmistä välineistä kotitaloudessa. Ja harvat tietävät, että on olemassa erikoinen Broom Research Council, jonka tehtävä on lakaista luudasta esiin kaikki sen hyvät ominaisuudet. Viimeksi tämä laitos on tiedottanut, ettei edes automatio voi mitään luudalle. Ihmiskättä ja ihmissilmää tullaan aina tarvitsemaan luudanteossa, sanoo se. Luudasta voidaan kertoa muitakin mielenkiintoisia asioita:

Yli 50 miljoonaa luutaa myydään Yhdysvalloissa vuosittain. Luutamaissituotanto saa apumaksuja Yhdysvaltain hallitukselta. Benjamin Franklin sai aikaan luutamaissin viljelyksen Yhdysvalloissa v. 1700, kun eräs ulkomailla matkustellut ystävä lahjoitti hänelle luutamaissista valmistetun harjan. Eräässä oljessa oli siemeniä, jotka Franklin istutti ja siitä sai alkunsa maan luutamaissituotanto.

JUOMALASIEN IRROITTAMISESTA

Jos sisäkkäin ladotut juomalasit ovat tarttuneet toisiinsa, kokeilkaa seuraavaa keinoa: Upottakaa alimmainen lasi kuumaan veteen ja laittakaa sisälläolevaan pari jääpalasta (ehkä kylmä vesikin auttaa). Hetken kuluttua lasit irtoavat toisistaan.

TINAPAPERIA UUNINPOHJALLE

Kätevä keino säästyä turhilta uuninpuhdistustöiltä on peittää uunin pohja tinapaperilla. Valuva rasva jää silloin paperiin, joka on helppo poistaa.

SOKERIKAKKU

saa hyvän maun, jos vuokaan korppujauhojen asemesta ripotellaan kookoshiutaleita.

KIILLOTETUT PINNAT

Kuumat astiat jättävät helposti vaaleita läiskiä kiillotettuun pintaan. Kuljettamalla palavaa tulitikkua läiskien kohdalla ne useimmiten häviävät. Joskus auttaa myös sikarin tuhka.

HUOM MAALAISEMÄNNÄT!

Jos lypsyn ajaksi panette polkupyörän päällyskumin lehmien ristiluiden takaa hännän päälle, säästytte kiusalliselta hännän heilutukselta.

TIUKAT KANNET

pulloissa ja purkeissa avautuvat helpommin jos apuna käyttää santapaperia.

HAITALLINEN HÖYRY

Kun keitätte lanttuja ja porkkanoita, asettakaa ne kiehumaan kannen alle hellan uuniin. Vähään veteen laitettuna ne kiehuvat yhtä nopeasti kuin hellan päällä ja vitamiinit säilyvät paremmin.

Oikein hyvää elokuussa

KESAKOKKELI
- 2 tomaattia
- 1 sipuli
- 3 munaa
- 4 rkl maitoa
- suolaa, valkopippuria, persiljaa, margariinia

Sipuli hienonnetaan ja ruiskistetaan yhdessä tomaattiviipaleiden kanssa. Munat rikotaan vihannesten päälle ja maito hämmennetään sekaan. Maustetaan suolalla ja valkopippurilla. Tarjolle vietäessä ripotellaan pinnalle paljon hienonnettua persiljaa. Tarjotaan paistettujen perunain kera.

VADELMAVAAHTO
- 1 muna
- 1 rkl sokeria
- 1 kkp kermaa
- 1 pussi celatin
- vettä
- 2½ kku vadelmia

Muna ja sokeri vatkataan vaahdoksi, johon kermavaahto sekoitetaan. Veteen liotettu celatin sekoitetaan yhdessä vadelmien kanssa vaahtoon. Vaahto kaadetaan hyytymään jälkiruokamaljaan tai laseihin. Koristetaan kermavaahdolla ja vadelmilla.

MANSIKKAMUNAKAS

Tavallinen 4 munan munakas, jota ei ole maustettu täytetään tuoreilla mansikoilla, joiden päälle ripotellaan sokeria.

SITÄ JA TÄTÄ

SUO SIELLÄ, VETELÄ TÄÄLLÄ

Jullinen ja Vellinen olivat kävelyllä metsässä, kun suuri karhu tuli äkkiä heitä vastaan. Jullinen kiipesi kuin orava lähimmän puun latvaan ja katseli sieltä, miten Vellinen syöksyi erääseen maakuoppaan, karhu säntäsi perässä, ja hyppäsi kuopan yli, jolloin Vellinen yritti nousta kuopasta ja karhu hyppäsi jälleen. Kun tämä oli toistunut muutaman kerran huusi Jullinen puusta:

— Hölmö, pysy kuopassa, muuten et selviä tästä koskaan hengissä.

— Itse olet hölmö. huusi Vellinen takaisin, täällä kuopassakin on karhu.

HYVÄ MUISTAA

— Olette ollut hyvin sairas. Itse asiassa minun on sanottava, että olette selvinnyt vain vahvan ruumiinrakenteenne ansiosta.

— Vai niin! Toivottavasti tohtori muistaa sen sitten kun on laskun aika.

PÄIVÄN PAKINA

Terveisiä kesälaitumelta

Hyvin se meni! Kiitos kysymästä.

Kesäloma, nimittäin.

Vahinko vain, että eivät kaikki lehtemme lukijat ja muut canadalaiset saa vielä herran vuonna 1963 ainakin kahden tai kolmen viikon lomaa vuosittain.

Ja loma kuuluu yhtä hyvin farmareille ja perheenemännille kuin muillekin työtätekeville.

Ettäkö höpsis, farmarien lomasta puhuttaessa?

Mutta jos kerran Neuvostoliiton farmareille ja farmarinnoille voidaan järjestää vuotuiset lomat, niin miksei myös täällä Canadassa.

Eiväthän meidän poliitikkomme ja hallitusherramme ole ainakaan meidän tietääksemme tunnustaneet itseään neuvostoliittolaisia kollegiojaan huonommiksi. Eikä canadalaisten tarvitsekaan olla sen paremmin loman tiimoilta kuin muutoinkaan mitään muita kansallisuuksia huonommassa asemassa jahka asioihin kiinnitetään vakavaa huomiota.

Tässä tapauksessa on kuitenkin tunnustettava, että lomakysymys — niin suuria parannuksia kuin siinäkin suhteessa on viimevuosien aikana saavutettu — on vielä kovin alkeellisella tolalla maassamme.

Meillä kenelläkään ei siis ole oikeutta "airoihin nojaamiseen" tällä kohdalta ennen kuin kaikille canadalaisille saadaan vuotuiset, lakimääräiset, palkalliset lomat.

Sitä varten tarvitaan ennenkaikkea työväenliikkeen toimintaa ja työväen sanomalehtiä, joiden avulla ja kautta "pikkuihmisetkin" saavat äänen ja tahtonsa kuuluksi!

Ja juuri tällä kertaa voimme parhaiten auttaa tätäkin asiaa siten, että teemme itse kukin parhaamme syyskuun alussa alkavan Vapauden ja Liekin haasteryntäyksen onnistumisen hyväksi.

Asia on nimittäin siten, ettei yhteiskunnallisessa kehityksessä ja edistyksessä ole mitään "helppoja oikopolkuja". Kaiken edistyksen ja kehityksen hintana on määrätietoinen ja päättävä työ.

Työväenliikkeen toiminnan avulla on viimeksikuluneen 25 vuoden aikaan saavutettu työttömyysvakuutukset, lapsilisät, vanhuudeneläkkeet, palkalliset lomat ja muut sellaiset parannukset. Vain työväenliikkeen toiminnan jatkamisen ja tehostumisen avulla voimme odottaa uusia parannuksia sosiaalisen huollon ja yhteiskunnallisen kehityksen alalla.

Ja siinä tarvitaan kuten sanottu, niitä työväenlehtiä, jotka puhuvat päivästä toiseen tällaisten parannusten ja uudistusten puolesta.

Valitettavasti tämä juttu kulkeutui lomakysymyksen yhteiskunnalliselle puolelle. Toisaalta tämä vain osoittaa, että "politiikka", mikäli tätä sanaa on lupa pakinoissa käyttää, kietouttuu elämämme joka käänteeseen.

Lopuksi täytyy kiittää "Uskoa" "bass"-kalojen pyynnin jalon taidon hyvistä neuvoista.

Yksi asia siinä jäi kuitenkin epäselväksi. Millä selitetään se, että misuksemme kiskoi nytkin melko suuria syvyyksien hirmuja, vaikka hänkin käytti täkynä pääasiassa niitä "Uskon" halveksumia syöttikaloja ja matoja?

Olisikohan niin, että ne suuret kyrmyniskat syövät mieluummin eläviä syöttejä naisilta ja kirjaviksi maalattuja puu-, metalli- ja muita vekottimia miehiltä?

Mene ja tiedä? Ehkä "Usko" voi antaa tähänkin selityksen päästyään nyt vuorollaan muutamaksi päiväksi siimaansa liottamaan jonkun metsäjärven kauniiseen lahden poukamaan? — Känsäkoura.

Urheilua

ENNÄTYSTEHTAILUA KALEVAN KISOISSA

Turku. — Kahdella Suomen ennätyksellä ja kahdeksalla mestaruuskilpailujen ennätyksellä aloitettiin Kalevan kisat Turussa lauantaina. Seppo Simola korjasi uudesta Suomen ennätyksestä luvatun kultakellon heti tuoreeltaan pukkaamalla ensimmäisenä suomalaisena 18 metrin kaaren. Toisesta Suomen ennätyksestä vastasi Sirkka Norrlund 80 metrin aitajuoksun tuloksella 11,2. Lisäksi Paul Ny sivusi 200 metrillä voimassa olevaa Voitto Hellstenin SE-tulosta 21,3.

Olosuhteet olivat ihanteelliset. Yleisöä oli ensimmäisenä päivänä 8,000. Mitä otollisin kesäsää jatkui myös toisena kisapäivänä, sunnuntaina. Naisurheilijat vastasivat jälleen ja ainoasta, uudesta Suomen ennätyksestä sunnuntaina. Maija Koivusaari jäi vain vaivaiset 3 senttimetriä 6 metristä. Pentti Repo nakkasi kiekkonsa 56,03 päähän mikä on Suomessa voimassa oleva ennätys.

Vanhat tekijät, viimevuotiset mestarit Nikula ja Rintamäki kukistuivat. Jussi Rintamäki karsittiin yllättävästi 400 metrin välierässä ja Pentti Nikula jätettiin peräti kahdeksanneksi seiväskilpailussa.

TUL:n urheilijoista menestyi parhaiten Lasse Honkanen juoksemalla esteissä komeasti hopealle uudella TULn ennätysajalla 8.46,8. Se taisi olla päivän suurimpia sensaatioita. Torsti Helminen jäi viidenneksi 100 m loppukilpailuissa ja Taisto Salminen kuudenneksi 400 metrillä.

Naisten kiekko: 1) M. Mäkinen 45.60 (uusi SM-kilp. ennätys) 2) I. Lehtonen 43.25 3) M. Karttunen 39.92.

Naisten 80 m aidat: 1) S. Norrlund 11,2 (Uusi SE), 2) M. Kullas 11,6 3) E. Lindström 11,8.

Naisten korkeus: 1) L. Kaarna 166 (uusi M-kilpailujen ennätys 2) R. Bister ja R. Soppi 160.

Naisten 400 m: 1) E. Haimi 57,6, 2) A. Aittila 59,1 3) A. Aaltonen 59,4.

800 m: 1) O. Salonen 1.48,9 (uusi m-kilp. ennätys) 2) E. Neimelä 1.49,0 (uusi Pohjoimaiden nuorten ennätys) 3) P. Juutilainen 1.50,3.

5,000 m: 1) S. Saloranta 14 03,8 (uusi m-kilpailujen ennätys) 2) R. Höykinpuro 14.08,0 3) A. Kimpimäki 14.21,0.

Moukari: 1) K. Horppu 60.60, 2) P. Salonen 60.54, 3) K. Harlos 60.48.

Kuulantyöntö: 1) S. Simola 18,00 (uusi SE), 2) M. Yrjölä 17.62, 3) A Nisula 17.00.

200 m: 1) P. Ny 21,3 (sama kuin SE)2) T. Virkkala 21,8 3) B. Strand 21,9.

400 m aidat: 1) 51,5 2) J. Tuominen 52,0 3) H. Ehoniemi 52,3.

Naisten 200 m: 1) H. Kivistö 25,4 (uusi m-kilpailujen ennätys) 2) S. Norrlund 25,7 3) R. Huovinen 26,5.

Korkeushyppy: 1) H. Hellen 204 2) E. Ala-Aijälä 198 3) P. Lantti ja E. Tilli 198.

Naisten keihäänheitto: 1) M. Talvensaari 48,84, 2) S. Toivola 47,78 3) A. Alanko 45.44.

Pituushyppy: 1) P. Eskola 793 (uusi m-kilpailujen ennätys), 2) A. Asiala 761, 3) R. Toivonen 752.

Keihäänheitto: 1) P. Nevala 80.54, (uusi SM-kilpailujen ennätys 2) P. Niemelä 80.33. 3) O. Varis 72.99.

Naisten pituushyppy. 1) Maija Koivusaari 597 (uusi SE) 2) S. Norrlund 579 3) S. Kuha 553.

Kiekonheitto: 1) P. Repo 56.03 (sivuaa S. ennätystä), 2) N. Hangasvaara 53.98, 3) C. Lindroos 51.59.

Seiväshyppy: 1) K. Nyström 480 2) T. Laitinen 470 3) R. Ankio 460.

110 m aidat :1) J. Vuori 14,6 (uusi SM-kilpailujen ennätys) 2) J. Orrenmaa 14,8, 2) E. Laaksonen 14,9.

Naisten 800 m: 1) E. Kalliolahti 2.15,8 2) A. Aittala 2.16,3 3)A. Pieksäm 2.18,5.

Naisten kuulantyöntö: 1) M. Mäkinen 13,46 (uusi SM-kilpailujen ennätys) 2) V. Tuominen 13,08, 3) I. Lehtonen 12.41.

Miesten 1,500 m: 1)O. Salonen 3.46,3, 2) S. Roimela 3.47,0 3) T. Jauhanen 3.48,8.

3,000 m esteet: 1) E. Siren 8.44,4, 2) L. Honkanen 8.46,8 (uusi TULn ennätys) 3) J. Kuha 8.51,2.

Kolmiloikka: 1) Y. Tamminen 56.86, 2) A. Rauhanen 15.44, 3) J. Laitinen 15.27.

10,000 m: 1) P. Luoto 30.30,2 2) T. Teräväinen 30.34,2 3) K. Vuori 30.38,0.

100 m naiset: 1) M. Koivusaari 12,3 2) T. Vaahtera 12,5 3) Brita Johansson 12,5.

100 m: 1) P. Ny 10,6 2) E. Gustafson 10,8 3) A. Musku 10,8.

400 m: 1) M. Honkanen 48,1 2) T. Rauhala 48,6, 3) R. Salonen 48,7.

Surulla ilmoitamme, että puolisoni ja isämme

ANTTI FREDRIK BLOMSTER

nukkui ikiuneen Torontossa heinäkuun 23 pnä 1963. Hän oli syntynyt Pihlavassa, Suomessa, tammikuun 15 pnä 1902.

Suremaan jäivät vaimonsa Rauha, pojat Roy sekä Jouko ja hänen perheensä ja yksi sisko Suomessa.

Kun ilta saapui,
niin matka päättyi
ja uneen uupui väsynyt.
Ei tunnu tuska, ei vaiva mainen,
on rauha sydämeen saapunut.

RAUHA
JOUKO JA ROY

KIITOS

Kiitos ystäville kaikesta osanotosta suuressa surussamme.

OMAISET

TILATKAA

PUNALIPPU

$1.00 VUOSIKERTA

PUNALIPPU on Neuvosto-Karjalan Kirjailijaliiton kaunokirjallinen julkaisu, aikaansa seuraava virkeä kulttuurilehti, sillä on hyvä avustajakunta ja laaja lukijapiiri Neuvostoliitossa ja ulkomailla. Se ilmestyy suomen kielellä kuusi kertaa vuodessa, 128 sivuisena ja runsaasti kuvitettuna. PUNALIPUSSA julkaistaan Karjalan kirjailijain teoksia, proosaa ja runoutta sekä suomennoksia neuvostokirjailijoiden. Lehti tarjoaa lukijoilleen novelleja ja kertomuksia, runoja, näytelmiä, kuvauksia, muistelmia ja kirjoitelmia, raportaasheja, kirjaesittelyjä ja arvosteluja.

TILATKAA

NEUVOSTOLIITTO

Kerran kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti. Tilaushinta:

$2.50 VUOSIKERTA

Tämä julkaisu esittelee Neuvostoliiton näkökulmasta kansainvälisiä asioita; sen kirjeenvaihtoverkostoon kuuluu julkisuustoiminnan johtajia, tiedemiehiä ja kirjailijoita, jotka ilmaisevat omat mielipiteensä päivänpolttavista ongelmista. Siitä löytyy laajoja raportteja maan ekonomiasta, tieteestä, kulttuurista, taiteesta, kasvatustyöstä, urheilusta, työnteosta sekä Neuvostoliiton elämän muilta aloilta.

Julkaisu käsittää 56 suurikokoista sivua, runsas ja erinomainen kuvitus.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited

BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Ulla Suvanto ui PE:n 1.23,1

Helsinki. — Kotkan Uimaseuran pohjoismainen mestari naisten rintauinnissa Ulla Suvanto saavutti maanantaina Kotkan maauimalassa piirin uintimestaruuskilpailuissa naisten 100 m rintauinnissa ajan 1.23,1, mikä on uusi Suomen ja Pohjoismaiden ennätys. Muissa lajeissa tyydyttiin huomattavasti vaatimattomampiin tuloksiin.

Kaksi M-ennätystä naisten viesteissä

Moskova. — Kaksi maailmanennätystä ja yksi Neuvostoliiton ennätys tehtiin lauantaina kolmannen yleisliittolaisten spartakiadien päättäjäisissä, joka pidettiin täpötäydellä Lenin-stadionilla. Maailmanennätyksistä vastasivat Neuvostoliiton naisten maajoukkueet 4x200 m:n ja 3x800 metrin viestissä. Neuvostoliiton ennätyksen teki miesten viestijoukkue juoksemalla 4x800 metriä aikaan 7.22,7. Viestijuoksujen lisäksi oli spartakiadien päättäjäisten ohjelmassa urheilijain paraati korkeushypyn maailmanennätysmiehen Valeri Brumelin johdolla ja kiertopalkintojen luovutus liittotasavaltojen kilpailusta, jonka voitti Moskova. Ohjelmassa oli vielä Spartakin ja Armeijan keskustalon jalkapallojoukkueen I divisioonan ottelu sekä mahtava ilotulitus.

Tshekkoslovakialle ja Länsi-Saksalle EM-soutujen saalis

Kööpenhamina. — Suomalainen Lehtelä—Pitkänen voitti perämiehettömien kaksikkojen luokassa soudun Euroopanmestaruuden lohdutusloppukilpailussa Kööpenhaminassa sunnuntaina sijoittuen täten kuudenneksi.

Voimakkaassa myötätuulessa saavutettu tulos oli kolme sekuntia rataennätystä parempi.

Nelosten kilvassa, jossa oli mukana perämies, sijoittui Suomi kolmannelle sijalle Norjan ja Unkarin jälkeen ja yksikköjen luokassa sijoittui Jorma Kortelainen lohdutusloppukilpailuissa neljänneksi.

Suurin osa voittosaaliista meni kuitenkin Tshekkoslovakiaan ja Länsi-Saksaan.

Suomen kaksikko loppukilpailuun

Kööpenhamina. — Suomi sai soudun EM-kilpailuissa toistaiseksi ainoan loppukilpailupaikkansa lauantaina käytyjen keräilyerien yhteydessä perämiehellisten kaksikkojen luokassa. Suomen joukkue oli mukana toisessa erässä ja sijoittui siinä kärkeen ennen Sveitsiä, Jugoslaviaa ja Yhdistynyttä Arabitasavaltaa.

Perämiehettömien kaksikkojen luokassa pari Lehtelä—Pitkänen putosi loppukilpailusta jäätyään erässään kolmanneksi. Sama sijalu ku yksikköjen luokassa tuli Jorma Kortelaiselle.

Jenkit uivat viestissä MEn

Tokio. — Amerikkalaisten joukkue teki Yhdysvaltain ja Japanin välisessä uintimaaottelussa maanantaina uuden maailmanennätyksen 4x200 m:n vapaauintiviestissä ajalla 8.03,7.

Joukkueessa uivat Don Schollander, Richard McDonough, Ed Townsend ja Roy Saari.

Amerikkalaiset paransivat näin vielä hyväksymätöntä maailmanennätystä 8.07,6, jonka samoin amerikkalaiset olivat uineet elokuun 11 päivänä.

200 metrin selkäuinnissa Japanin Shigeo Fukushima vei voiton kaikkien aikojen toiseksi parhaalla tuloksella 2.12,2.

Noin $220,000,000 on sijoitettu Liberiaan työn kehittämiseksi valtavilla Nimba-vuoriston rauta-alueilla

Viisumit kaikille, sanoi Brundage

Moskova. — Kansainvälisen Olympiakomitean puheenjohtaja Avery Brundage sanoi täällä lauantaina Moskovassa, että KOKn suurimmat ongelmat tällä hetkellä ovat diskriminoinnin estäminen ja amatööriurheilun puhdistaminen ammattilaisuudesta.

Brundage jatkoi, että oikeus järjestää olympialaisia tullaan myöntämään vain sellaisille maille, joiden hallitukset takaavat vapaan pääsyn kilpailuihin kaikkien kansakuntien urheilijoille. KOK tulee kehottamaan kaikkia hallituksia myöntämään viisumit olympialaisiin osallistuville urheilijoille ilman mitään rajoituksia.

Indonesia, joka tätänykyä ei ole mukana KOKn toiminnassa, saa palata, jos maa pyytää anteeksi diskriminoivia toimenpiteitään Aasian kisojen yhteydessä viime vuonna, sanoi Brundage.

Meripoika. Hän on tähti naismaailmassa vain sen vuoksi että hän on merimiesasussa. Tässä on kaikessa komeudessaan 4-vuotias Calvin Thompson. Hänen tähtimäisien ajatuksiensa kohteeksi joutui myöskin 3-vuotias sisko Darlene mistä hyvästä seurasi suukko. — TNS-kuva.

Sokeritehtaan pommitus oli järjestetty USAsta käsin

Miami, Fla. — Joukko kuubalaisia pakolaisia on tunnustanut olevansa vastuussa kuubalaista sokeritehdasta vastaan tehdystä hyökkäyksestä, joka tapahtui aikaisin viime perjantaiaamuna. Ryhmä väitti tulittaneensa sokeritehdasta "yksityisellä koneella" ja ilmoitti järjestävänsä uusia hyökkäyksiä Kuubassa lähiaikoina.

Edelleen sanottiin, että ryhmän tarkoituksena on tuhota 16 kohdetta Kuubassa, niiden joukossa "kaksi ohjusten tukikohtaa".

"Vallankumouksellisen vapautusliikkeen" sihteeri Orlando Bosch sanoi, että kaksi liikkeelle kuuluvaa konetta oli lentänyt Kuuban yli aikaisin perjantaina. Toinen niistä oli pudottanut kaksi pommia Moronissa, Camagueyn maakunnassa sijaitsevaan sokeritehtaaseen.

Toinen hyökkäys, jonka oli määrä tapahtua Mantanzasin maakunnassa, oli peruutettava, koska kone sai mekaanisen vian.

Kuuban ilmatorjuntapatterit tulittivat tätä konetta sen lentäessä Havannan öljyjalostamon yli, sanoi Bosch.

TUOMIO VAKOILIJOILLE

Kuuban radio ilmoitti lauantaina, että kolme Yhdysvaltain tiedustelupalvelun asiamiestä oli telotettu ampumalla Las Villasin maakunnassa viime lauantai-aamuna.

Äänestyskone YK:iin

Nimenhuutoäänestys Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksessa vie keskimäärin aikaa kahdeksan ja puoli minuuttia. Kun kaikki 111 jäsenmaata äänestävät nostamalla kätensä, vie laskeminen aikaa ainakin viisi minuuttia. Jos äänet laskettaisiin sähkökäyttöisen äänestyskoneen avulla, ei se missään tapauksessa kestäisi yhtä minuuttia kauemmin. Tämä todetaan raportissa, jonka yleiskokoukselle on jättänyt hallintoa ja talousarvioita käsittelevä neuvoa antava komitea. Jos yleiskokous päättää noudattaa komitean ehdotusta työmenetelmien parantamiseksi, esitetään aluksi kokeiltavaksi elektronista äänestysmenetelmää jossakin YKn valiokuntahuoneessa.

ME-tahti jatkui Tokiossa

Tokio. — Tokiossa sunnuntaina jatkuneessa Japanin ja Yhdysvaltojen välisessä uintimaaottelussa 18-vuotias Carl Robie teki uuden MEn 200 metrin perhosuinnissa ajalla 2.08,2. Seuraavina olivat Yhdysvaltojen Wally Richardson ja Japanin Kosuke Sato ajoilla 2.11,0 ja 2.12,6.

100 metrin selkäuinnissa Yhdysvaltojen Rick McGeagh sivusi ME:tä ajallaan 1.00,9. Lauantaina 200 metrin vapaauinnissa MEn tehnyt Don Schollarder voitti nyt 400 metrin vapaauinnin ajalla 4.15,0. Toisena olleen Ray Saaren aika oli 4.19,9.

Elementtitehdas NL:sta Skopjeen

Moskova. — Moskovassa allekirjoitettiin tällä viikolla sopimus, jonka mukaan Neuvostoliitto lahjoittaa Jugoslavialle suuren rakennuselementtitehtaan auttaakseen tuhoutuneen Skopjen kaupungin jälleenrakentamista. Sopimus edellyttää myös teknillistä apua tehtaan rakentamisessa.

Neuvostoliiton hallituksen valtuuttamaan sopimuksen allekirjoitti ministerineuvoston yhteydessä toimivan ulkomaisia taloudellisia kysymyksiä hoitavan komitean puheenjohtaja S. A. Skatshkov ja Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan hallituksen valtuuttamana Moskovan suurlähettiläs Sveitin Mijatovic.

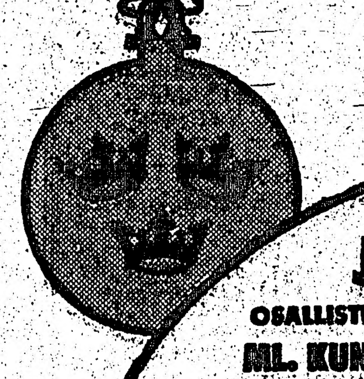

Jouluksi Suomeen

OSALLISTUKAA ILONTÄYTEISEEN JOULUHUVIMATKAAN!

ML. KUNGSHOLM...JOULUKUUN 2 pnä, 1963

New Yorkista Göteborgiin, josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.

JOULUKSI SUOMEEN 25 PROS. ALENNUKSELLA

ML. GRIPSHOLM Syysk. 18, Marrask. 16

SWEDISH AMERICAN LINE

636 Fifth Ave., New York 20, N.Y.
121 North Michigan Avenue, Chicago 1, Illinois
325 Logan Avenue, Winnipeg 2, Manitoba

Don-haalilla tärkeä kokous

Tornoto. — CSJ:n Toronton osaston johtokunta kutsuu kaikki alajaostot, näyttämökomitean, valistuskomitean, naistenkerhon, kuoron johtokunnan, Vapauden asiamiehet ja Yrityksen johtokunnan, yhteiseen kokoukseen Don haalille tiistai-iltana, syyskuun 3 pnä, kello 8. Syystoimintasuunnittelut ja muut tärkeät asiat vaativat jokaisen läsnäolon. Johtokunta.

Huuliveikkojen illanistujaiset

— Hei, Jaska! Kuulin, että puuhailet uudella alalla nykyisin.

— Pitää paikkansa.

— Ja mitä touhuat?

— Viljelen vihanneksia.

— Kasvavatkos?

— Kysy vain kuinka hyvin. Tuskin uskoisit. Nyt kun on satanut, kaalit ovat kasvaneet niin hurjasti, että päivänä muutamana komppania sotilaita piti sadetta kaalinkerien alla. Mitä itse teet?

— Olen kattilatehtaassa. Mahdatko uskoa, jos kerron, että eräänä päivänä teimme kolme kilometriä leveän ja kilometrin korkean kattilan.

— Väinämöisen vilistimet! Eihän niin suurella kattilalla voi mitään keittääkään.

— Voipa hyvinkin: niitä sinun kaalinpäitäsi.

* * *

Kaksi joutilasta miestä istuskeli kapakassa kehumassa toisilleen sukulaisiaan.

— Se minun veljenpoikani on sitten nopea. Usko tai älä, mutta hän antoi monesti ihmisten ampua häntä ja sitten hän juoksi luodin edellä viisi kilometriä ja palasi vahingoittumattomana takaisin.

— Nopsa poika, mutta ei silti riitä minun serkulleni. Jos sammutit lampun huoneesta, hän ehti riisuuntua, ennen kuin huone oli pimeä.

* * *

Vanha irlantilainen kertoi Alaskan-kokemuksistaan:

— Olin juuri päässyt veneineni saaren rantaan ja ehtinyt keskelle saarta, kun törmäsin suurimpaan karhuun, jonka eläissäni olen nähnyt.

— Olipa tilanne. Mitä sitten teit?

— Huomasin, että lähellä oli saaren ainoa puu, mutta sen alin oksa oli kymmenen metrin korkeudella. Hyppäsin sitä kohti.

— Saitkos siitä kiinni?

— En tosin hypätessäni, mutta alas tullessani.

* * *

— Panaman kanavalla meillä oli pahimpana vitsauksena moskiittojen suunnaton armeija, alkoi vanha merikarhu muistella. — Eräänä yönä raotin sekunniksi hyttysverkon kulmaa, ja huone tulvi heti täyteen noita pahuksen elukoita. Tempaisin kynttilän käteeni ja ryhdyin polttamaan niitä. Sain muut surmatuiksi, mutta johtajalta näyttävä verenhimoinen otus oli vielä jäljellä. Ajoin sitä takaa ja sain sen ahdistetuksi nurkkaan. Silloin se ryökäle kääntyi ja puhalsi kynttiläni sammuksiin.

* * *

— Ollessani Intiassa näin vihaisen tiikerin hyökkäävän rantaan, jossa olin asettomana aamupesulla, tarinoi eräs mies metsästyskerhossa. — Kahmaisin nopeasti hellekypärääni vettä ja paiskasin sen kylmäverisesti tiikerin naamalle. Se kääntyi ja juoksi pois.

— Hyvät herrat! puuttui puheeseen toinen mies. — Voin vakuuttaa, että tuo pitää paikkansa. Olin itse samaan aikaan Intiassa. Muutama minuutti tuon tapauksen jälkeen olin tulossa joelle, ja vastaani tuli tiikeri. Vedin tapani mukaan sitä viiksistä. Niin, hyvät herrat, sen viikset olivat märät.

* * *

— Pakkanen oli armoton, kertoi Pohjoisnavan-kävijä. — Kynttilän liekkikin jäätyi, emmekä voineet sytyttää sitä.

— Kyllä Etelämantereella oli kovempaa, väitti kilpailija. Sanat tulivat suusta niin paksussa jäässä, että ne oli sulatettava, ennen kuin saimme selville, mitä olimme puhuneet.

NLn ja USAn matemaatikkoja Novosibirskissa

Novosibirsk. — Tärkeäksi tapahtumaksi koko maailman matemaattiselle tieteelle nimitti NLn tiedeakatemian varapresidentti Mihail Lavrentjev Novosibirskissa 19 päivänä alkaneita neuvostoliittolais-amerikkalaisia matematiikan päiviä, jotka kestävät puolitoista viikkoa. Päiville osallistuu suurin amerikkalaisten matemaatikkojen ryhmä, joka koskaan on vieraillut Neuvostoliitossa. Valtuuskuntaan kuuluu 24 asiantuntijaa ja sitä johtaa matemaatikko Richard Courant.

Neuvostoliittoa edustavat akateemikot Mihail Lavrentjev ja Sergei Sobolev, useat Siperian tiedekeskuksen edustajat sekä Moskovasta, Leningradista, Kievistä ym. kaupungeista saapuneet matemaatikot.

Kokousta varten on laadittu jo etukäteen lähes 80 venäjän- ja englanninkielistä alustusta. Niiden teemana on monia ongelmia ja niissä tulee esille uusia tieteessä vain vähän tunnettuja seikkoja, lausui kokouksen järjestelytoimikunnan puheenjohtaja Ilja Vekua.

Tiedepäivät kokoontuvat Novosibirskin yliopiston neljä vuotta sitten perustamassa tiedekeskuksessa. Tämä pieni tiedemiesten kaupunki sijaitsee Novosibirskin voimalaitoksen yhteyteen rakennetun tekojärven vehmaalla rannalla.

2,000 metriä syvä reikä etelänavalle

Los Angeles. — Tiedemiehet, jotka keräävät satojen vuosien ikäisiä lumi- ja jäänäytteitä saadakseen uusia tietoja maan historiasta, toivovat voivansa kaivaa yli 2,000 metrin syvyisen reiän etelänavalla. Tutkimuksen tarkoituksena on saada tietoja tuhansia vuosia sitten vallinneesta ilmastosta.

Tri Henri Bader Miamin yliopistosta kertoi, että muutamat tähän mennessä otetut luminäytteet olivat peräisin vuodelta 950. Hän piti esitelmän kansainvälisen geofysikaalisen vuoden 1957—58 aikana saatujen uusien tietojen yhteenvetoa laatineen symposiomin päättäjäisistunnossa.

Tri Baderin mukaan uudet tutkimustulokset osoittavat maan lämmenneen viimeksi kuluneen vuosisadan aikana ja lumentulon vähenneen viime vuosikymmeninä. Muuan antarktisen lumen näyte, joka oli satanut maahan vuonna 1950, oli sulaessaan sata kertaa puhtaampi kuin nykyisin satava vesi, sanoi tri Bader.

Hän kertoi edelleen, että geofyysikaalisen vuoden aikana oli porattu 410 metrin syvyisiä reikiä Grönlannin ja Etelämantereen jääpeitteeseen. Armeijan insinöörit kokeilivat parastaikaa putkimaisella porallä, joka polttaa itselleen tien jään läpi, mutta tuo näytteet jään pinnalle ehjinä. Tämän poran avulla toivotaan päästävän 2,000 metrin syvyyteen.

KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA

Suojatkaa kesäpaikkanne, veneenne ja moottorinne tarpeellisella vakuutuksella. Lähempiä tietoja haluttaessa — Soittakaa tai kirjoittakaa

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED

597 Bay Street, Toronto, Ont. Toimisto puh. EM 6-8586
O. NUMMINEN HELEN HIRVONEN
kotiin HI 4-3356 kotiin WA 3-4378

MAAILMAN PARHAIMPIA

SONY-*merkkisiä*

TRANSISTORI-RADIOITA

Vapauden liikkeestä on nyt saatavissa näitä erittäin vähällä paristosähkövoimalla toimivia pienoiskokoisia radioita, jotka soveltuvat erinomaisesti käyttöön matkustaessa, autossa, metsästys- ja kalastusmatkoilla — lyhyesti sanottuna vaikka missä, jossa ei ole saatavissa tavanomaista sähkövirtaa.

Varastossa on seuraavia malleja:

SONYN TASKUMALLI TRW 621

taskuun sopiva transistoriradio, jonka yhteydessä erittäin hyvin toimiva kello, joka voidaan asettaa kääntämään radio päälle automaattisesti aikaisemmin määrättynä aikana ja pois 30 minuuttia myöhemmin. Radio toimii yhdellä 9 voltin patterilla, jotka ovat saatavissa kaikkialla. Radion väri koralli ja harmaa, kahden vivahteinen harmaa tai mustan- ja kullanvärinen. Toimii kuudella transistorilla. Nahkainen suojus ja korvakuuloke.
HINTA VAIN **$59.95**

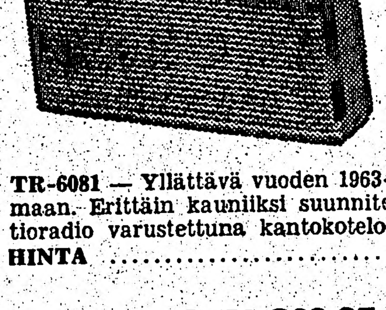

TR-75

Erittäin siro näöltään, varustettu 7 transistorilla. Kolmessa taskulampun patterissa riittää sähkövoima aina vuoteen asti.

HINTA **$59.95**

TR-6081 — Yllättävä vuoden 1963-mallinen lisä Sonyn radiovalikoimaan. Erittäin kauniiksi suunniteltu 6 transsistorin äänimodulaatioradio varustettuna kantokotelolla.
HINTA **$49.95**

TR-84 HINTA $69.95

Erittäin tehokas radio, jonka ääni on selvä, täyteläinen ja voimakas. Erittäin herkkä vastaanotossa. Mitoiltaan 7¾ x 4⅛ 1 1/16 t. Painaa alle 2 paunaa. Koneistoon sijoitettu antenni. 8 transistoria, toimii 12 kuukautta 3:lla taskulampun patterilla.

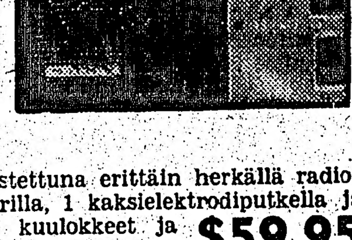

TR-817 — Uusi taskumalli varustettuna erittäin herkällä radiofrekvenssivahvistajalla, 8 transistorilla, 1 kaksielektrodiputkella ja 1 elektrooniputkella. Kantokotelo, kuulokkeet ja patterit. HINTA **$59.95**

SONY TR716Y

Uusilla ominaisuuksilla varustettu 7-transistorinen radio uuteen alhaiseen hintaan. Erittäin herkkä asemien erittelyssä lyhyaalloilla. Kokoonmenevä antenni. Toimii 6—12 kuukauteen kahdella tavallisella taskulampun patterilla. Yhdessä nahkaisen kotelon ja kuulotorvien kanssa.

AINOASTAAN **$69.95**

SONY TR 712/0 SÄHKÖJOHDOTON 7 transistorinen kotiradio, joka on todella liikutettava niin sisällä kuin ulkonakin. Koko 11½"x4"x5¾" — painaa kolme pauaa kuusi unssia. Toimii aina 12 kuukauteen asti vain kolmella tavallisella taskulampun

HINTA VAIN **$49.95**

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.

100 Elm St. W. P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

ASUNTOTOVERI HALUTAAN

YKSINÄINEN NAINEN HALUTAAN kotiin naishenkilön asuntotoveriksi. Vastaukset kirjeellisesti: Mrs. Ida Tuokko, R.R. 2, Chief Lake Rd. (Long Lake), Sudbury, Ont.
(20—22—24)

VUOKRATTAVANA

Kolmen huoneen apartmentti vuokrattavana. Kysykää:
H. KAUHANEN
385 Antwerp Ave., Sudbury, Ont.

Kesäkämppätontteja myytävänä

Hyviä kesäkämppätontteja myytävänä uudella subdivisionilla Grassy Laken rannalla hyvin edullisella hinnalla, noin kaksi mailia Kilpisen kaupasta. Hydron sähkö hyvin lähellä. Lähempiä tietoja saa osoitteella:
CARL MÄKELÄ
R.R. 1, WHITEFISH, ONT.
(15—20—24)

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Suihkut ja uimaranta
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt.
1742 PARIS ST. SUDBURY

LOUGHEED HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS 24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9596
82 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

AJANVIETE-LUKEMISTA
SUOMEN
viikko- ja kuukausi-julkaisuja saatavana kirjakaupastamme

"APU"
No. 28
Irtonumeron UUSI HINTA 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Elokuva-aitta"
Irtonumeron hinta 45c
Postitse 50c

"Valitut palat"
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

"Kotiposti"
Irtonumeron hinta 45c
Postitse 50c
Saatavana No. 1

Neuvostoliitto
No. 73—74—75—77—78—79
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
HINTA 25c — Postitse 35c

"SEURA"
No. 10—11—18—20—21—23—24 26—27—29—30
Koko perheen lehti
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Kotiliesi"
Irtonumeron hinta 45c
Postitse lähetettynä 50c

"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Saatavana No. 2—7
Irtonumeron HINTA 60c
Postin kautta lähetettynä 65c

Eevan kauneus
Irtonumeron HINTA 55c
Postitse lähetettynä 60c
Saatavana No. 1—2—3—4—7

"Kuvaposti"
No. 18—19—22—23—28—29
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Suomen Kuvalehti"
9—20—23—28—31
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita ylläilmoitettuja viikkojulkaisuja. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
100 Elm St. West, Sudbury Ontario
P.O. Box 69

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Keski-Ontarion vuotuinen aluejuhla pidetään Työn Puistossa huomenna elokuun 25 pnä alkaen kello 1.30 iltapäivällä.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1-11 ip. Ravintola on yleisön palveluksessa kaikkina viikonpäivinä ja -iltoina.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnon kokous Finnish haalilla maanantaina, elokuun 26 pnä kello 7.30 illalla.

Kaikkia kuorolaisia ja orkesterin jäseniä pyydetään saapumaan Työn Puistoon sunnuntaina ohjelman esitykseen viimeistään kello 3 ip.

Sunnuntaina Työn Puistoon CSJ:n aluejuhlaan

Sunnuntaina on sitten se CSJ:n Keski-Ontarion vuotuinen aluejuhla Työn Puistossa. Siellä tulee olemaan kaikenlaisia seurapelejä ja lapsillekin on järjestetty pieniä kilpailuja joiden yhteydessä jaetaan palkinnot. Ohjelmaa tulee Sudburyn ja lähialueiden osastoilta. Kun olen seurannut sen juhlan mainostushommaa niin olen saanut sen käsityksen että siellä varmaan tulee oleman hauskaa.

Toivoisin, että lukija pitäisi minun kanssani peukaloa pystyssä siitä, että kaunis ilma tulisi suosimaan tätä tilaisuutta. Siis sunnuntaina nähdään Työn Puistossa. Ohjelma alkaa kello 1.30 iltapäivällä, mutta kemut alkavat jo aamuvarhain. — M.

Vierailijoita Port Arthurista

Eino Rinta, sekä hänen tyttönsä ja poikansa, Port Arthurista, ovat sukuloimassa ja lomailemassa entisellä kotipaikkakunnallaan, Sudburyssa. He ovat Elvi ja Bill Salon vieraina. Toivotaan rattoisaa loman jatkoa.

TILATKAA VAPAUS!

Jack's Welding
• YLEISTÄ KORJAUSTYÖTÄ
• HITSAUSTA • SEPÄNTYÖTÄ
Puhelin 675-2553
Ontario ja Douglas kulm.
(Ed's Radio vieressä)

MOORE'S Esso Service
Huolellinen autopalveluasema
Atlas autorenkaita, akkuja ja varusteita — Expertti autopesua
PUHELIN 674-6986
Lorne ja Walnut kat. kulm.
Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Sudbury--Timmins tiepaikasta on vielä kiistaa

Sudburyn kaupungin suunnittelulautakunta ei päässyt minkäänlaiseen tulokseen viime tiistaina siitä mistä tulisi rakentaa Sudburyn ja Timminsin välinen maantie. Kaikesta huolimatta suunnittelulautakunta katsoo Sudburyn etuja silmälläpitäen, että se tie olisi paras rakentaa suoraan pohjoiseen Capreolista. Tie on esitetty menemään myös sen (Capreolin suunnitelman) itä- ja länsipuolelta. Maiden ja metsien ministeriön tämän alueen metsänvartija esittää läntistä puolta sen näköalojen ja metsien vuoksi. Maakunnan kaivosministeri kannattaa itäpuolta siksi kun oletetaan, että siellä on mineraaliresursseja.

Sudburyn kaupunki on halunnut jo 50 vuoden ajan, että tämä maantie rakennetaan. Viimeisien lausuntojen mukaan se tulisi edistämään näiden kahden kaupungin liike-elämää suuressa mitassa.

Harvey Jarrett Timminsistä sanoi, että hänen mielestään olisi parempi mitä pikemmin tämä tie saataisiin valmiiksi. Hänen lausuntonsa mukaan on Timminsissä alkanut tuntumaan puristus kaupungin liike-elämässä paikallisien kaivoksien sulkemisen vuoksi.

Pahoja palohaavoja leijan iskettyä sähkölankoihin

Robert Baysarowich, 14-vuotias poika Azildasta, on hengenvaarallisessa tilassa St. Josephin sairaalassa. Hän sai vakavia palohaavoja keskiviikkona kun leijaa, jota hän ohjasi, iski korkeajännitesähkölankoihin. Leijan ohjauslanka hän oli käyttänyt plastiikilla päällystettyä metallilankaa.

Pojan ohjailleessa leijaansa yht'äkkiä sen kuljetusnuora iski sähkölankoihin jolloin hän päästi kovan huudon ja hänen leikkitoverinsa hakivat pojan isän paikalle joka kutsui poliisin. Rayside poliisi ja Robertin isä kuljettivat hänet pahasti palaneena sairaalaan.

Tämän tapaturman jälkeen Ontarion Hydron puhemies North Bayssä asetti seuraavat kolme turvallisuussääntöä kaikille leijojen lennättäjille.

1. Lennättäkää leijoja avonaisilla paikoilla joissa ei ole sähkölankoja lähettyvillä.

2. Alkää käyttäkö sellaista kuljetuslankaa leijassa missä on metalli sisällä.

3. Alkää koskaan koettako pelastaa leijaa, joka on sekaantunut sähkölankoihin.

Syyttää lapsia ja myös salamaa tulipaloista

Cochrane kadun varrella tulipalossa torstaina tuhoutuneen kolmen asunnon talon palon syttymisestä syytetään pikkulapsia. Eräs viisi- ja toinen seitsenvuotias lapsi oli nähty Orville Bigrasin omistaman talon pihamaalla vähän ennen palon syttymistä. Talossa ei ollut ketään kotona palon syttyessä. Viranomaisten kerrotaan tutkivan, mistä lapset olivat saaneet tulitikkuja.

Hanmerista, Sudburyn pohjoispuolelta tiedoitettiin torstai_iltana lehdellemme, että salama oli sytyttänyt erään farmarin navetan kello kolmen aikaan iltapäivällä. Navetta tuhoutui mutta karja oli tallessa laitumella.

— Parhaat riisisuurimolaadut sisältävät n. 75 pros. hiilihydraatteja (lähinnä tärkkelystä), mutta valkuaisaineita niissä on vain n. 8 pros. eli vähemmän kuin missään muussa viljalajissa.

RIKSIN SARJAN KIRJOJA
Gunnar Widegren:
Neiti aurinkoinen
249 sivua Hinta nid. $1.00
Sigrid Boo:
Kyökin puolella
202 sivua Hinta nid. $1.00
Rex Beach:
HOPEAPARVI
Seikkailuromaani
286 sivua — Hinta nid. $1.00
CARL HAENSEL:
Matterhornin valloittajat
Tosiromaani
184 sivua — Hinta nid. $1.00
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ontario

Karhu joutui poliisin saaliiksi Sudburyn kadulta

250 paunan painoinen musta karhu joutui poliisien saaliiksi viime keskiviikkona Greenwood kadulla sijaitsevan Jack Langmanin kesäasunnon läheisyydessä.

Karhun ampui poliisi Ted Tyreman käyttäen 30-30 kaliberin kivääriä. Poliisi varusti itsensä taloon sisälle ja odotti siellä karhun tuloa ja kun karhu saapui paikalle niin poliisi ampui sen ikkunasta.

Riistanvartija Jim Sheppard sanoi, että huono mustikkasato ja huonot kalojen saantimahdollisuus on ajanut karhut kaupunkialueille kaivelemaan roskakannuja. Maakuntapoliisi tiedoitti, että French joen alue vilisee sakeana karhuja.

Noin viikko sitten karhu tappoi lehmän Estairessä.

Öljystä kemikaaleja tautien torjuntaan

Malarian jälkeen on ihmiskunnan vakavin vitsaus loiseläinten aiheuttamien tautien joukossa bilharzioosi, josta kärsii noin 150 miljoonaa ihmistä maailmassa. Sen torjuntaa tutkitaan tiiviisti Shellin Woodstockin laboratoriossa, Englannissa, missä vuosikausien työ on jo johtanut hyvin lupaaviin tuloksiin.

Bilharzioosin aiheuttaa imumato, jonka toukat juoma- tai uintivedestä pääsevät tunkeutumaan ihon läpi ihmisen verisuoniin. Täysikasvuisina ne siirtyvät maksaan, virtsarakkoon tai suoliin, joihin ne munivat. Eräät näistä bilharzia-madoista voivat elää 20 tai 30 vuotta, ja vaikkakaan ne eivät yleensä aiheuta kuolemaa, ne heikentävät ihmisen voimia tehden uhrinsa alttiiksi muille taudeille.

Bilharzia-loisen munat siirtyvät ihmisestä veteen, missä ne kuoriutuvat uiviksi toukiksi. Niiden on viimeistään vuorokauden kuluessa löydettävä väli-isäntänä toimiva kotilo, jonka ruumiissa ne viettävät osan elämästään. Koska toukat muutoin kuolevat, on kotiloiden tuhoaminen osoittautunut lupaavimmaksi keinoksi taistelussa tautia vastaan.

Maailman Terveysjärjestön lähettämät tutkijaryhmät toimivat monilla bilharzioosin esiintymisalueilla, varsinkin Afrikassa, itäisellä Välimerellä, Kaukoidässä sekä Karibian alueella ja Etelä-Amerikassa. Taudin esiintymistä edistävät monet kastelusuunnitelmat, joiden ansiosta vesikotiloille tarjoutuu hyviä elämisen mahdollisuuksia.

Shellin tiedemiehet ovat vuosikausia kasvattaneet ja tutkineet tärkeimpiä bilharzia-toukan väli-isäntinä toimivia kotiloita pyrkien keksimään kemikaaleja, jotka vedessä tappaisivat kotilot vahingoittamatta muita eläimiä tai kasveja. Ongelma on vaikea, koska myrkyn on oltava tehokas myös virtaavassa vedessä ja tarpeeksi pitkäteholnen vaikuttaakseen myöhemmin muualtakin tuleviin kotiloihin.

Nyt kokeillaan hyvin lupaavilta näyttäviä aineita Maailman Terveysjärjestön toimesta 11 maassa. Alustavien tietojen mukaan nämä Shellin kehittämät aineet antavat hyviä toiveita tuloksista erään aikamme pahimman loisen aiheuttaman taudin torjunnassa.

Liikaa viiniä Ranskanmaassa; viljelijöille tukea

Parlsi. — Etelä-Ranskassa vallitsee viinikriisi. Syyskuun alkaessa juuri ennenkuin ryhdytään korjaamaan kuluvan vuoden viinisatoa lasketaan nimittäin, että viinin viljelijöillä on viime vuoden sadosta 25 miljoonaa hehtolitraa myymättä varastoissaan, mikä määrä on kaksi kertaa enemmän kuin viime vuonna. Varastotilat ovat täynnä.

Viljelijät vaativat, että hallitus joko ostaa osan viinistä tai sallii sen tislauksen. Jälkimmäistä ratkaisua hallitus vastustaa periaatteessa, koska se rohkaisisi viininviljelijöitä tuottamaan ala-arvoista viiniä.

Viljelijät ovat järjestäneet mielenosoituksia, joiden puitteissa on pidetty yleisiä kokouksia, sabotoitu sähkövoimalaitoksia tai pystytetty tiesulkuja. Mielenosoituksissa on nimenomaan vaadittu algerialaisen viinin tuonnin kieltämistä. Vaikka hallituksen taholta onkin luvattu rajoittaa viinin tuonti Algeriasta vähimpään mahdolliseen eivät viininviljelijät kuitenkaan ole tyytyväisiä.

Maanantaina viinikriisi kärjistyi entisestään, kun seitsemän miestä pidätettiin vastalausemielenosoitusten yhteydessä.

Sosialistimaiden markkinat kiinnostavat USAta

Washington. — Yhdysvaltain kauppaministeri Luther Hodges suorittaa vierailun Tshekkoslovakiaan ja Jugoslaviaan ensi kuussa edustaen Yhdysvaltoja kaksilla kansainvälisillä messuilla, ilmoitettiin Washingtonista.

Vierailu kestää kaksi viikkoa, ja ministeri Hodges tutustuu Zagrebissa Jugoslaviassa pidettäviin kansainvälisiin messuihin syyskuun 1. päivänä ja Brnon messuihin Tshekkoslovakiassa syyskuun 9. päivänä.

Hodges on jo toinen amerikkalainen ministeri, jos ei oteta huomioon ulkoministeri Ruskin Neuvostoliiton matkaa, joka vierailee Itä-Euroopassa tänä kesänä. Maatalousministeri Orville Freeman palasi äskettäin Neuvostoliittoon ja neljään muuhun sosialistiseen maahan suorittamaltaan matkalta.

Tämä syyskuussa suoritettava vierailu osoittaa, että Washingtonissa ollaan yhä enemmän kiinnostuneita kauppasuhteiden parantamisesta Itä-Euroopan maiden kanssa.

9500 perhettä kodittomaksi Japanin tulvissa

Tokio. — Tulvat Japanin suurimmalla eteläisellä saarella, Kyushussa ovat surmanneet 18 ihmistä ja yli 9,500 perhettä on joutunut kodittomaksi viime viikon lopulla.

Voimakkaat sateet jatkuvat.

Noin 230 tietä on suljettu. Tulvavedet ovat huuhtoneet mukanaan 30 siltaa ja maanvyörymät ovat tukkineet 21 rautatielinjaa.

Hurja maantieministeri vastustaa ajonopeuksien kohottamista BC:ssa

Victoria. — British Columbia tulee loppujen lopuksi kohottamaan ajonopeuden pikateillä 70 mailiin tunnissa. Tämän ennustuksen antoi maantieministeri Gaglardi tällä viikolla.

Hänen antamansa tiedon mukaan hän on hankkinut tilastot USA:n Washingtonin valtion maanteiltä, joilla ajonopeus nostettiin 70 mailiin tunnissa. Samalla hän sanoi, että meillä tulee olemaan paljon näitä pikateitä, mutta itsekohdalhaan hän vastusti nopeusrajan kohottamista. Hän selitti, että kun saamme tilastot USA:n puolelta, ja jos se osoittautuu sopivaksi, niin tulemme myös koettamaan sitä täällä.

Aikaisemmin itse maantieministeri Gaglardi on ollut poliisien kanssa tekemisissä muutaman kerran. Hän on syytetty hurjasta ajosta maanteillä ja ajonopeuden rikkomisesta.

Bonn haluaa hyökätä?

Bonn. — Kristillisdemokraattisen puolueen parlamenttiryhmän johtaja edustaja sanoi viikko sitten maanantai-iltana, että Länsi-Saksa kieltäytyy allekirjoittamasta Atlantin liiton ja Varsovan liiton maiden välistä hyökkäämättömyyssopimusta.

Puolueen parlamenttiryhmän ulkopoliittinen asiantuntija Ernst Majonica sanoi lehtimiehille antamassaan lausunnossa maanantaina, että Bonnin hallituksen mielestä on mahdotonta hyväksyä ehdotusta, että idän ja lännen valvonta-asemia yllätyshyökkäysten varalta perustettaisiin ainoastaan Itä_ ja Länsi-Saksaan.

Hrushtshev Kairoon syyskuussa?

Kairo. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev vierailee Egyptissä viikko sitten tiistaina alkaneen syyskuun alkupuoliskolla, kertoi egyptiläinen sanomalehti "Al Massa".

Lehti ei selostanut vierailun yksityiskohtia vaan sanoi hänen vierailevan yhdessä Nasserin kanssa Kairossa ja Aleksandriassa.

Japanin varjot uhkaavat

Köln. — Länsi-Saksan sateenvarjoteollisuuden liitto kehotti Länsi-Saksan hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta se suojelisi länsisaksalaisia sateenvarjojen tuottajia japanilaiselta kilpailulta.

Liiton julkaisemassa tiedotuksessa sanottiin, että japanilaisten sateenvarjojen tuonti vaarantaa länsisaksalaisten tuottajien aseman, huolimatta siitä, että saksalaiset tuotteet ovat maailmankuuluja.

Liitto kehotti hallitusta ryhtymään tuonnin säännöstelyyn, kuten on laita Ranskan, Japanin ja Benelux-maiden välillä.

Vähän eroa tekee se, että USAn dollarin ostokyky on pienentynyt, sillä siitä huolimatta sen koko ja näkö on melkein sama kuin se oli vuonna 1878.

RATKAISEVIA HETKIÄ NORJAN HALLITUKSELLA

Oslo. — Jo kohta Norjan suurkäräjien aloittaessa Kings Bayn asian käsittelyn viime tiistaina porvarilliset oppositiopuolueet toivat esille kantansa ehdottamalla hallitukselle epäluottamuslausetta.

Norjan poliittisen elämän suurin kiista sodan jälkeen johtuu viime vuonna marraskuun 5 pnä Huippuvuorilla Kings Bay-?kaivoksilla tapahtuneesta onnettomuudesta, jossa 21 työläistä menetti henkensä. Oppositio väittää, että onnettomuuden jälkeen tehty tutkimus osoittaa kaivoksessa vallinneiden olosuhteiden antavan aihetta arvosteluun.

Oslo. — Jos kaikki viisi oppositiopuoluetta haluavat kaataa hallituksen, ne pystyvät sen kyllä tekemään sanoi pääministeri Einar Gerharsen puhuessaan tiistai-iltana Kings Bay-kysymyksestä. Pääministeri totesi hallituksen ja työväenpuolueen voivan rauhallisin mielin odottaa kansan ja historian tuomiota.

— On kirjoitettu hallituksen horjuvasta moraalista, sen epärehellisyydestä sekä suurkäräjiä kohtaan osoittamasta halveksumisesta, sanoi Gerhardsen. En ole koskaan voinut kuvitellakaan joutuvani kokemaan mitään tällaista. Olen itsekseni ajatellut joskus vetäytyä syrjään kaikesta. Mutta tiedän hyvin, että se ei olisi mikään ratkaisu. — Hallitusta eivät suinkaan syytä työtapaturmien uhrit, eivät työläiset eivätkä ammattijärjestöjen jäsenet. Tunnelmat työpaikoilla ovat niin yksimielisiä, että jopa nekin, jotka tavallisesti vastustavat hallitusta ovat tällä kertaa liittyneet hallituksen kannattajiin.

Pääoma karkaa Yhdysvalloista

Washington. — Yhdysvaltain kauppaministeriö sanoi viikko sitten maanantai-iltana, että Yhdysvaltain maksutaseessa oli tapahtunut heikkenemistä kuluvan vuoden toisella neljänneksellä.

Kyseisen ajanjakson kokonaisvajauksen arvellaan kohoavan 1,220 miljoonaan dollariin, ja jos sama suuntaus jatkuu myös koko loppuvuoden, vuonna 1963 tullaan näkemään ennätysvajaus.

Vajaus lisääntyy toisella neljänneksellä huolimatta Yhdysvaltain kauppataseessa tapahtuneesta parannuksesta viennin ollessa tuontia suurempi.

"Suuret nettomaksut, ennen muuta pääomasiirroissa, ovat saaneet aikaan maksutaseen heikkenemisen", sanotaan ministeriön tiedotuksessa. Siinä lisätään, että vuoden alkupuoliskolla yksityisen pääoman poistuminen maasta oli "epätavallisen vilkasta" ja sillä oli hyvin huomattava vaikutus maksutaseen heikkoon kehittymiseen vuoden toisella neljänneksellä.

"Hallituksen äskettäin ilmoitetut suunnitelmat tähtäävät pääomavirran pysäyttämiseen ja maksutaseen parantamiseen."

Valentina Havannaan

Havanna. — Neuvostoliiton avaruusnainen Valentina Tereshkova vierailee Kuubassa lokakuussa, ilmoitti hallituksen uutistoimisto Prensa Latina lauantaina.

Paras aika vierailla sukulaisten ja ystävien luona vanhassa maassa on juuri nyt!
Täydellinen, suora yhteys Kanadan rannasta
KÖÖPENHAMINAAN
tunnetulla ystävällisellä
M. S. BATORY laivalla
Kööpenhaminasta hyvät yhteydet kaikkialle Suomeen.
Alenuskauden laivavauoroja:
Montrealista
syysk. 20 p. lokak. 16 p. marrask. 11* p.
Joulupurjehdus Quebecista
jouluk. 7* p.
(*) Pysähdys Southamptonissa.
Alin hinta Kööpenhaminaan Turistiluokassa $229.
Vierailkaa paikallisasiamiehen luona tai
GDYNIA AMERICA LINE
220 Bay Street Toronto 1, Canada

Gdynia American Linjaa edustaa:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
MATKATOIMISTO
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO

Hankkikaa itsellenne hyvä kirja!

UUSIA ROMAANEJA SAAPUNUT KIRJAKAUPPAAMME

Leo Tolstoi:
ANNA KARENINA
Kaksi osaa — Yhteensä 919 sivua — Hinta sid. $5.50
Leo Tolstoin mahtavista roomaneista "Anna Karenina" on ehkä eniten luettu ja eniten ihailtu. Sen täysin nykyaikainen mutta samalla eräällä tavalla ajaton ihmiskuvaus kuuluu hienoimpaan, mitä maailmankirjallisuudella on esittää.

A. E. Järvinen:
VIIMEISELLÄ VEDENJAKAJALLA
283 sivua — Hinta sid. $3.25
Tämä teos on A. E. Järvisen, armoitetun Lapin-kuvaajamme, kypsintä satoa, vaikuttava sekä sisällöltään että sanonnaltaan. Kirjoittaja tuntee olevansa "viimeisellä vedenjakajalla", jonka taakse useimmat hänen vanhoista erätovereistaan ovat jo siirtyneet. Kaikki on tyyntä ja kirkasta, hiljaisen, erämaassa koetun elämänviisauden sävyttämää.

Vera Henriksen:
HOPEAVASARA
324 sivua — Hinta sid. $3.50
HOPEAVASARA vie lukijan kesyttömien viikinkien mahtikaudelle, aikoihin, jolloin norjalaisten ryöstöretket suuntautuivat kauas merentakaisiin maihin, jolloin hurjilla juomingeilla juhlittiin voitokkaita kotiinpalaavia. Se oli miesten elämää — naiset pitivät yllä taloja, synnyttivät ja kasvattivat lapsia.

Ritchie Calder:
EILEN, TÄNÄÄN, HUOMENNA
IHMISEN LUOMA MAAILMA
354 sivua — Hinta sid. $5.25
KIRJASSA ON RUNSAS KUVITUS
Jossakin, jolloinkin, historian hämärässä, ihminen voitti salamaa kohtaan tuntemansa pelon ja korjasi talteen palavan kekäleen, joka teki hänestä tulen herran . . . 20. vuosisadan kuutena ensimmäisenä vuosikymmenenä ihminen on ottanut enemmän ja pitempiä edistysaskeleita kuin niitä edeltäneinä 60,000 vuotena. Hän on kurkotellut kohti kuuta ja aurinkoa ja kutistanut taivaankappaleensa niin pieneksi, että hänen valmistamansa kone pystyy sen tunnissa kiertämään.
Kirjassa ei käsitellä ainoastaan menneitä kulttuureja, vaan myös ihmiskunnan nykyisin saavuttaman kehitysasteen vaatimuksia ja tulevaisuuden mahdollisuuksia.

TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Company Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO